

Grant Thornton informerer

Nr. 3/2018

Din Samarbeidspartner innen revisjon, regnskap skatt og rådgivning

Kjære leser!

Sommeren 2018 var en særlig varm og lang sommer, en sommer som kommer til å bli husket, på godt og på vondt. Nå er høsten her, og vi håper alle har benyttet sommeren til å lade batteriene og er klare for arbeidshverdagen igjen.

Denne utgaven av Grant Thornton informerer gir flere eksempler på hvordan eiere og styreverter kan bruke revisor. Det viktigste er likevel å holde kontakten med din rådgiver underveis, slik at vi kan være proaktive fremfor at vi kun skal gjennomgå historiske tall. Vi i Grant Thornton ønsker å hjelpe våre kunder til å oppnå sine mål og nå sitt potensial for vekst, og vi bistår gjerne!

Vi ser stor grad av digitalisering i alle bransjer. Vår bransje er intet unntak! I tillegg til vårt løpende arbeid med effektivisering og fornyelse av arbeidsprosesser, vil flere av våre ansatte delta på Digitaliseringsakademiet hos Revisorforeningen, og vil i ettertid kunne kalle seg «Digital Revisor». Vi er overbevist at om økonomer skal klare å tilpasse seg den digitale revolusjonen som er i gang, og det er viktig at vi fornyer og tilpasser oss.

Digitaliseringsakademiet vil ruste oss som rådgiver og gi oss muligheten til enda bedre å hjelpe våre kunder med konkrete og praktiske problemstillinger, både på operativt og strategisk nivå.

Samtidig som stadig flere prosesser rundt om blir digitalisert, skal vi ikke glemme folkene bak! Vi besitter verktøy og metoder for å hjelpe deg på din reise og oppnå dine mål.

Videre har vi revisorer og regnskapsførere en spesiell kjennskap til økonomi og internkontroll grunnet at vi samarbeider med flere forskjellige virksomheter i ulike bransjer, og ser hvordan løsninger fungerer i ulike miljøer – «best practise». Kanskje ønsker du tilbakemeldinger på hvordan prosesser eller kontroller i virksomheten din kan forbedres? Er regnskapssystemet ditt effektivt, eller finnes det bedre løsninger på markedet?

Vil du vite hva vi kan gjøre for deg som kunde, ta en telefon eller kom innom våre nye, flotte lokaler i Kvadraturen for en kopp kaffe og en prat.

Vi ser frem til å høre fra deg.

Anne Jorun Oldereid
Partner
Grant Thornton Norge

Grant Thornton informerer

Utgitt i samarbeid med
DnR Kompetanse AS

Kontaktinformasjon Grant Thornton

Grant Thornton Revisjon AS
Jan Møller
Kirkegata 15
N-0153 Oslo
tlf. 22 200 400
e-post: oslo@no.gt.com
www.grantthornton.no

Kontaktinformasjon DnR Kompetanse

DnR Kompetanse AS
Postboks 2914 Solli
N-0230 Oslo
tlf. 23 36 52 00
forlag@revisorforeningen.no

Redaksjon

Redaktør Alf Asklund
tlf. 40 20 43 10
alf.asklund@revisorforeningen.no

Redaksjonsutvalg

Rådgiver Paal Braanaas
Rådgiver Børge Busvold
Rådgiver Camilla Brunfelt
Rådgiver Signe Haakanes

Utgivelsesplan 2018

Nr. 1 - Tirsdag 6. mars
Nr. 2 - Onsdag 6. juni
Nr. 3 - Fredag 28. september
Nr. 4 - Mandag 3. desember

Produksjon

07 Gruppen a.s.

INNHold>03>2018

- 04** Stress, mosjon og kosthold
- 06** Utsatt ferie ved sykdom
- 08** Når formuesverdien på bolig og næringseiendom er for høy
- 10** EHF-fakturering:
Slik kommer du i gang
- 11** Enklere for utenlandske arbeidstakere
- 12** Fri bil til aksjonærer og tidligere ansatte
- 14** Aktuelle satser
- 16** Strammer inn reglene for naturalytelser
- 20** Slik bruker du revisor
- 21** Sjekkliste for programvare-anskaffelser
- 23** Tvangsmulkt – det nytter å klage
- 25** Overfører oppgaver fra Skatteklagenemnda til Skattedirektoratet
- 26** Juks med Skattefunn

Stress, mosjon og kosthold

– Å, jeg er så stresset i dag, sier naboen min i forbifarten. Og jo, han virker rastløs og ukonsentrert. Men vet han hva som skjer i kroppen når han er stresset? Og vet han hvordan han kan styrke kroppen sin til ikke å bukke under for stress? Vi ser på hvordan trening og kosthold kan spille en rolle.

Gunn Helene Arsky,
ernæringsfysiolog
cand. scient.

Hva er stress?

Stress er å være urolig, presset og frustrert fordi du ikke rekker over alt du hadde ment å rekke. For de fleste av oss er stress en negativ følelse, selv om det av og til kan anspore til ytterligere innsats. Det er lett å glemme at stresset ikke bare setter seg mellom ørene. Kroppen reagerer på stress med å skille ut ulike hormoner som er ment å sette oss i stand til å slåss eller stikke av – de såkalte fight or flight-hormonene. De er blant annet med på å øke sukkerinnholdet i blodet, slik at cellene skal ha rask energi tilgjengelig dersom det skulle bli aktuelt å legge på sprang. Men i vår hverdag er det sjelden mulig å løpe av seg stresset. Dermed forblir stresshormonene i blodet, blodsukkernivået øker og kroppen signaliserer til bukspyttkjertelen at den ikke skal slippe ut insulin. Dermed stiger blodsukkeret enda mer. Dette gjelder ikke bare deg med diabetes, men for oss alle. Derfor kan stress for mange være en medvirkende faktor i utviklingen av insulinresistens og diabetes.

Er du stresset? Her er noen symptomer:

- Følelsen av å være under konstant press
- Søvnproblemer
- Nedstemthet og depresjon
- Brystmerter
- Hodepine
- Irritabilitet og humørsyke
- Angst, uro og panikkanfall

- Løs mage
- Treg mage
- Stort forbruk av stimulanter (trøstemat, røyk, alkohol, piller)

Mosjon for lavere stressnivåer

– Trening er for spesielt interesserte, mens mosjon er for alle, sier min tidligere kollega, grønlandsfareren Ola Ebbesen. En halv times bevegelse hver dag er alt som skal til. Og det er ikke snakk om å pese gatelangs i joggesko – det holder at du gjør noe som gjør deg litt andpusten og såpass svett at det er naturlig med en dusj. Ut fra hvilket aktivitetsnivå du har til hverdags, vil det variere mye fra person til person hva som må til for å oppnå svette og andpustenhet.

Fysisk aktivitet har mange gode effekter, og blant disse er altså å «bruke opp» stresshormonene og gjøre deg roligere både til sinns og i kroppen. Ny forskning viser også at fysisk aktivitet kan forebygge den svekkelsen av immunsystemene som vanligvis følger av stress. Dette betyr igjen at du har mindre risiko for å legge på deg rundt livet, og mindre risiko for hjertesykdom og diabetes type 2. Fordi stress blokkerer insulinproduksjonen, er det ekstra viktig for deg som allerede sliter med blodsukkeret eller har type 2-diabetes å gjøre noen grep i hverdagen for å redusere stressnivået.

Bevegelse gjør cellene mer insulinfølsomme

Flere studier har vist at personer med insulinresistens (det såkalte metaboliske syndrom) eller diabetes kan bedre følsomheten overfor insulin i muskelceller og fettvev dersom de er fysisk aktive. Det er flere årsaker til det. Når du trener eller mosjonerer, kan vi enkelt si at også cellene er i bevegelse, og det fører til at:

- sukkeret slippes lettere inn i cellene
- muskelvevet blir mer følsomt for signalstoffer som støtter opp rundt insulinets funksjon
- leveren bryter ned lagrede karbohydrater (glykogen) for å forsyne cellene med energi, noe som kan medvirke til økt sukkeropptak i muskler og fettvev

Til sammen betyr dette en redusert blodglukosekonsentrasjon. Dette er viktig og bra for alle, enten du er frisk eller har metabolsk syndrom eller diabetes. I tillegg øker selve muskelsammentrekningen glukosetransporten i muskelen.

Stress påvirker hvor mye du trener

I en studie fra 2014 presenterte en gruppe forskere en slags «motsatt» studie til de vanlige, som ser på hvordan trening kan lette og lindre stress-symptomer. Her så de på hvordan stress påvirker vår evne til å trene. De sammenfattet resultatene fra 55 tidligere studier. Det viste seg at de som

var kronisk stresset, for eksempel helsearbeidere eller foreldre til kreftsyke barn, i mindre grad var fysisk aktive enn andre med samme kjønn, alder og livsstil for øvrig. Har du en kronisk stresset hverdag, kan det være lurt å prioritere mosjon for at du selv skal ha det bra.

Stress påvirker kosten også

Innimellom kan man lure på om det er stress som medfører dårlig kosthold, eller om det er dårlig kosthold som øker stressnivået. Det er dessverre både høna og egget, skal vi tro forskningen. Fra kostholdsundersøkelser vet vi at stressede mennesker spiser mer usunt enn de som ikke er stresset: De har et høyere sukkerinntak, de spiser mer fett totalt, de spiser mer mettet fett, de spiser mindre fiber og de spiser mindre fisk, frukt og grønnsaker enn de som ikke føler seg stresset. Stress påvirker med andre ord hva slags mat vi velger. Fast food som pølser, pizza, hamburgere og kebab er klassiske eksempler, gjerne skylt ned med cola eller kaffe, og sjokolade eller wienerbrød som dessert. Matvalget i stressede situasjoner påvirker dermed blodsukkeret – i høy grad.

Stress ned ved å spise smart

Det er heldigvis enkelt å ta grep når det gjelder kosten og stressnivået ditt. Det første du må gjøre, er å bli bevisst at du er stresset, og at du har mulighet til å gjøre noe med det. Når bevisstheten er der, kan du forsøke deg på ett eller flere av disse rådene:

- Ikke fyll magen til randen. Om du presser mye mat ned, må du produsere mer insulin, og det sliter på bukspyttkjertelen. Dette kan øke risikoen for metabolsk syndrom og

eventuelt type 2 diabetes. I tillegg produserer magen ekstra mye magesyre, og du øker risikoen for sure oppstøt.

- La maten synke mellom første og annen servering. En liten spisepause kan gjøre at du rekker å kjenne at du er mett og at du ikke trenger påfyll. Dette er ikke bare bra mot stressmage og overvekt, men bra for blodsukkeret også.
- Ikke sluk maten, da svelger du mye luft som samler seg i tarmene. Dette kjennes ubehagelig om du ikke får det ut ved raping eller senere luftavgang. Ta deg tid til å sitte ned, spis maten rolig, tygge godt og svelge uten å trekke inn for mye luft.
- Planlegg kostholdet. Sett av et kvarter én gang i uken til å planlegge innkjøpene for neste uke. Det reduserer stressnivået i hverdagen, spesielt om du har lagt en ukeplan for middagene også – og det er lettere å ha de sunne, grove, usukrede, magre alternativene for hånden.
- Velg så rene råvarer som mulig. Det sikrer deg et godt vitamin- og mineralinntak som igjen beskytter deg mot de verste effektene av stress og forhøyet betennelsesnivå i kroppen.

Overvekt, fedme, hjerte- og karsykdom, det metabolske syndrom og diabetes er tilstander som øker betennelsesnivået i kroppen – stress på cellenivå. Føler du deg stresset i hverdagen også? Da er det smart å øke mosjonsnivået noe og gjøre noen varige kostgrep. Dette reduserer stressnivået i hver enkelt celle så vel som i kropp og sinn.

Gunn Helene Arsky er frilans ernæringsfysiolog, foredragsholder, forfatter, yogalærer og blogger på www.gunnhelenearsky.no

Utsatt ferie ved sykdom

Fellesferien er over, men ikke alle opplever at ferien kunne avvikles som planlagt. Sykdom i forbindelse med ferieavviklingen er et årvissst tema. Ettersom arbeidstakers rettigheter har endret seg noe de senere år, kan det være grunn til en aldri så liten oppfriskning.

Senioradvokat
Håkon Andreassen,
Kvale Advokatfirma

En arbeidstaker som før påbegynt ferie vil utsette ferien sin pga. sykdom, er nødt til å utsette hele den planlagte ferien.

Generelt om retten til ferie

De fleste av oss har, verken mer eller mindre, den lovbestemte retten til 25 virkedager ferie hvert ferieår (kalenderår). Ettersom ferieloven opererer med seks virkedager i uken, betyr dette ferie i fire uker og en dag i løpet av ett slikt år. En del tariffavtaler gir i tillegg krav på fem ekstra feriedager. Hvis arbeidstaker er over 60 år eller fyller 60 i løpet av ferieåret, gir loven vedkommende et krav på seks ytterligere feriedager.

De lovpålagte feriedagene har arbeidstaker både en rett og en plikt til å avvikle. Det er arbeidsgiver som står ansvarlig for at ferien avvikles, og arbeidsgiver kan etter nærmere angitt fremgangsmåte i loven (og med enkelte unntak) også bestemme tidspunktet for ferieavvikling.

Uavhengig av når ferien er planlagt avviklet, kan uforutsette hendelser som sykdom innebære at ferien ikke kan avvikles som planlagt og at arbeidstaker ønsker at det gjøres endringer.

Sykdom før ferien

Dersom arbeidstaker blir helt arbeidsufør *før* ferien har startet, kan vedkommende kreve den planlagte ferien utsatt til senere i ferieåret. Kravet må som vanlig dokumenteres med legeattest og fremsettes senest på det som i henhold til arbeidstakers arbeidsplan er den siste arbeidsdag før ferien.

En arbeidstaker som før påbegynt ferie vil utsette ferien sin pga. sykdom (ferieloven § 9 (1) første ledd), er nødt til å utsette *hele* den planlagte ferien. I

disse tilfellene gis arbeidstaker således valget mellom å utsette *hele* den planlagte ferien, eller å gjennomføre ferien som planlagt *til tross for sykdommen*. Med andre ord «fanger bordet» dersom man krever ferien utsatt før den har startet; det er alt eller ingenting (med mindre partene blir *enige* om en annen ordning i arbeidstakers favor). Dersom hele ferien kreves utsatt, er den ansatte naturlig nok forpliktet til å komme tilbake på jobb etter sykemeldingens utløp. Dette gjelder selv om den opprinnelig avtalte ferieperioden ikke er avsluttet.

Ettersom det meste av ferien for de fleste er påbegynt og avvirket for i år, antas denne regelen å ha begrenset relevans for mange arbeidsgivere for resten av året. I den grad slik ferie allerede er krevd utsatt i henhold til disse reglene, er det likevel grunn til å peke på at det er arbeidsgivers ansvar (og ofte arbeidstakers ønske) at ferien avvikles innen utgangen av ferieåret. Den omtales likevel ikke ytterligere her. Derimot videreføres mange av tilfellene av sykdom *før* ferie, inn *i* ferien. Dette innebærer at arbeidstaker alternativt kan ha rett til å få ferien utsatt etter regelen i ferieloven § 9 (1) annet ledd (se nedenfor) – en regel som er mer anvendt i praksis.

Sykdom i ferien

Dersom arbeidstaker blir arbeidsufør *i løpet av ferien* (eller sykdommen strekker seg inn i ferien) kan arbeidstaker kreve at et tilsvarende antall

feriedager utsettes og gis som ny ferie senere i ferieåret.

Inntil 2014 stilte imidlertid loven et krav om at man måtte være syk i minst seks dager av ferien for å kunne kreve ferie utsatt. Denne seksdagersbegrensningen ble da fjernet, slik at arbeidstaker kan kreve ferie utsatt fra og med første sykedag. Det er derfor blitt betydelig enklere for arbeidstaker å kreve ferien utsatt på grunnlag av sykdom, og erfaringsmessig reises slike krav også oftere. Hvis en arbeidstaker er syk fra og med tirsdag til og med søndag, altså fem virkedager, kan vedkommende kreve fem feriedager senere på året.

Kun ved egen arbeidsuførhet

Retten til utsatt ferie på grunn av sykdom gjelder kun ved *full egen arbeidsuførhet*. Det er altså ikke tilstrekkelig med delvis sykemelding; arbeidstaker må være 100 prosent sykemeldt. Videre gjelder retten bare for egen sykdom – en arbeidstaker kan ikke kreve ferien utsatt for eksempel på grunnlag av syke barn eller en pleietrengende nærstående.

Det er viktig å understreke at utsettelse av ferie på grunn av sykdom ikke skjer automatisk. Arbeidsgiver har ingen selvstendig plikt til å påse at rettigheten blir utøvd. Retten til utsatt ferie må kreves aktivt av arbeidstakeren selv.

Nødvendig med legeattest

Kravet om å utsette et antall feriedager grunnet sykdom må fremsettes med legeattest, og leveres til arbeidsgiver etter at ferien er over «uten ugrunnet opphold». Hvor lenge det er akseptabelt å vente, kan variere fra sak til sak, men hvis det går mer enn 14 dager etter tilbakekomst på jobb, bør det kreves en veldig god grunn. Kravet til dokumentasjon gjennom legeattest gjelder også for arbeidstaker som var bortreist eller i utlandet i ferien, all den tid det er mulig å kontakte en lege der arbeidstaker befinner seg mens vedkommende fortsatt er syk.

Ferie kan i utgangspunktet bare kreves erstattet innenfor samme ferieår. Dersom det ikke er mulig å avvikle den utsatte ferien i inneværende år, vil ferien kunne overføres til neste ferieår innenfor de rammene som ellers gjelder for dette.

Sykepenger og feriepenger

Til slutt minner vi om at arbeidstakers rett til sykepenger ikke påvirkes av at arbeidsuførhet inntreffer i ferien. Dersom feriepengene allerede er utbetalt for å dekke ferie i disse dagene, vil feriepengene dekke lønnsbortfallet dersom ferien avvikles senere i tråd med krav om utsettelse. I så fall tilsier god praksis at arbeidsgiver eksplisitt understreker overfor arbeidstaker at feriepengene er utbetalt som planlagt, og at det ikke kommer nye feriepenger til utbetaling ved senere ferieavvikling.

Uni Economy

Sosialt. Fleksibelt.
Genialt.

Prøv vårt nye skybaserte
økonomisystem
unimicro.no/uni-economy

unimicro
ØKONOMISYSTEMER

Når formuesverdien på bolig og næringseie er for høy

Rådgiver skatt
Paal Braanaas,
Revisorforeningen

Er formuesverdien satt for høyt på boligen, fritidseiendommen eller næringseiendommen? Det er du selv som må ta initiativet til å få det rettet opp.

Tidligere års lave formuesverdier på fast eiendom er en saga blott. Synes du at verdiene blir urimelig høye, må du selv sørge for å få dem rettet. Vi ser nærmere på vilkårene for å få satt ned verdiene.

Systemet for formuesverdsettelse av fast eiendom som ble innført i 2010 for boligeiendommer mv. og for næringseiendommer, har gitt langt bedre samsvar mellom omsetningsverdi og beregnet formuesverdi.

Verdsettelsesmetodene må imidlertid ses på som sjablonverdier som ikke tar hensyn til alle forhold. For både boligeiendom og næringseiendom åpner loven derfor for at beregnet verdi kan settes ned. Dette er ikke noe som skattekontoret initierer, men skattyter må selv følge med og fremskaffe dokumentasjon for at verdien er for høy.

Boligeiendom

En boligeiendom skal verdsettes ut ifra antall kvadratmeter og kvadratmetersats basert på boligens byggeår og geografiske beliggenhet. Dette er elementer som er tatt inn i boligkalkulatoren som ligger på skatteetaten.no. For primærboliger (der eieren bor) settes formuesverdien til 25 % av be-

regnet omsetningsverdi og for sekundærboliger (utleid bolig) til 90 % av omsetningsverdien.

Kan skattyter dokumentere at formuesverdien overstiger 30 % av eiendommens omsetningsverdi, skal verdien settes ned.

Et eksempel:

Formuesverdi fra boligkalkulatoren:	1 000 000
Omsetningsverdien må da være lavere enn (1 mill./30x100):	3 333 000
Ny dokumentasjon viser omsetningsverdi på:	2 800 000
Ny formuesverdi blir (2 800x30 %):	840 000
Formuesverdien blir redusert med (1 mill.-840 000):	160 000
Formuesskatt blir redusert med (160 000x0,85 %):	kr 1360

Når skattyter har fått satt ned formuesverdien, vil nedsettelsen få virkning i de fem etterfølgende årene. I eksempelet over blir reduksjonen av formuesverdien 16 % (1 million x 160 000/100) årlig.

Reduksjonen for etterfølgende år skal skje automatisk ved formuesberegningen, men det kan være fornuftig av skattyter å følge opp.

Etter at fem år er gått, må skattyter eventuelt innhente ny dokumentasjon på omsetningsverdien, ellers vil tallene fra boligkalkulatoren automatisk legges til grunn uten noen reduksjon.

Krav til dokumentasjon av omsetningsverdi

Skatteloven oppstiller krav om at omsetningsverdien må dokumenteres, men hvilken dokumentasjon som kreves, fremgår ikke av loven. Av Skatte-ABC fremgår at omsetningsverdien enten kan dokumenteres med takst/verdivurdering eller observerbar verdi. Det følger videre at ved takst/verdivurdering skal takstmann/megler ha besiktiget boligen innvendig og utvendig.

Av Skatte-ABC fremgår videre at «observerbar markedsverdi» er oppnådd salgssum for den aktuelle eiendommen eller tilnærmet lik eiendom i samme område.

Det er altså tilstrekkelig å få en meglers prisvurdering. Dokumentasjon fra megler skal ikke sendes Skattekontoret, men på forespørsel kan Skattekontoret be om å få den fremlagt.

Uten å involvere takstmann eller megler, er alternativet å sammenligne med tilsvarende boliger og finne en observerbar markedsverdi. Boligene må da være like både med hensyn til beliggenhet, størrelse, standard, vedlikehold, byggeår og beskaffenhet for øvrig. Typisk vil være like boliger i et byggefelt.

I en sak fra Skatteklagenemnda avgitt 25. mai 2018 kan det tyde på at kravet ikke kan oppfattes fullt så strengt. Skattyter hadde der vist til omsetning av to boliger i samme gate, men som hadde avvik både i forhold til byggeår, standard, vedlikehold mv. Hun fikk likevel medhold av Skatteklagenemnda.

Dokumentasjonen skal også være datert og nyere enn 1. juli for det innlekståret som nedsettelsen kreves for.

Areal

Det kan også være hensiktsmessig å sjekke om boligens areal er korrekt. Arealet har skattyter selv gitt opplysninger om til Skattekontoret. Det har ikke betydning for omsetningsverdien, men siden boligkalkulatoren bygger på en kvadratmetersats multiplisert med antall kvadratmeter, kan feil den ene eller andre veien gi relativt store utslag

på formuesverdien. Det er P-ROM eller BOA som må måles opp. BRA er bruttoarealet minus den plassen som opptas av yttervegger. P-ROM er bruksareal av primærdelen. P-ROM måles til innside av omsluttende vegger for primærdelen.

Oppmålingen kan skattyter selv gjøre. Korrigert antall kvadratmeter legges deretter inn i boligkalkulatoren.

Fritidseiendom

Formuesverdien på fritidseiendom fastsettes ikke etter boligkalkulatoren. Skattyter kan også for fritidsboliger kreve formuesverdien nedsatt. Er formuesverdien vesentlig over nivået på sammenlignbare fritidseiendommer ellers i kommunen, kan den settes ned etter en individuell vurdering.

Retting av formuesverdi eller areal

Blir skattyter klar over at omsetningsverdien er for høy eller at arealet er feil, kan dette rettes ved å sende endringsmelding for inntektsårene 2016 og 2017. Skattyter vil da få nytt skatteoppgjør.

For 2015 og tidligere inntektsår er klagefristen oversittet. Skattyter kan likevel anmode skattekontoret om endring.

Eiendomsskatt

Siden kommunal eiendomsskatt normalt beregnes ut fra formuesverdien, vil en redusert formuesskatt også påvirke størrelsen på eiendomsskatten. Eiendomsskatten for 2018 bygger på formuesverdien fra 2016.

Næringseiendom

Verdien av næringseiendom fastsettes ut i fra beregnet utleieverdi. Formuesverdien settes til 80 % av eiendommens beregnede utleieverdi.

Formuesverdien beregnes ved å fylle ut skjema RF-1098. I post 290 kan skattyter kreve at verdien settes ned dersom han kan dokumentere at beregnet verdi i post 288 er høyere enn 96 % av eiendommens markedsverdi.

Det fremgår av rettleidingen (Skjema RF-1099) at dokumentasjon for markedsverdi for eksempel kan være takst eller verddivurdering. Trolig vil annen form for dokumentasjon også kunne aksepteres. Unntaksvis kan to næringsseksjoner være like. Pris oppnådd ved salg av en seksjon i et åpent marked, bør da kunne aksepteres. Det er heller ikke oppstilt krav til hvor gammel takst eller verddivurdering kan være. En takst/verdivurdering som er noen år gammel, vil trolig også kunne aksepteres om det oppdateres med statistikk over markedsutviklingen i det aktuelle området.

Det må imidlertid være skattyter selv som bærer risikoen for at dokumentasjonen for rettingen er tilstrekkelig.

Hvis skattyter har dokumentert at beregnet verdi overstiger 96 % av omsetningsverdien, har det vært uklart om det er 96 % eller 100 % av omsetningsverdien som skal legges til grunn. Revisorforeningen har tatt opp spørsmålet med Skattedirektoratet som 15. mars 2018 presiserte at selskaper og innretninger som er formuesskattepliktige, skal benytte 100 %, mens ikke-børsnoterte aksjeselskaper skal benytte 96 %.

Bygg din bedrift med gode medarbeidere.

Som spesialisten innen økonomi og regnskap gir vi deg verdiskapning gjennom gode medarbeidere. Se mer på bjorgfjell.no

BJØRG FJELL
Rekruttering

Slik kommer du i gang

EHF-fakturaer (Elektronisk handelsformat) er digitale fakturaer i standard format som sendes rett inn i bedriftens økonomisystem for behandling. Innholdet i formatet dekker bokføringslovens krav. EHF er standarden i det offentlige og en virksomhet må derfor fakturere i EHF-formatet dersom den leverer til det offentlige.

Redaktør
Alf Asklund,
Revisorforeningen

Spar tid

I tillegg til å spare papir og porto ligger besparelsen ved å ta i bruk EHF-fakturerer først og fremst i mindre tidsbruk sammenlignet med manuell behandling av papirfakturaer. Hvor mye det kan være snakk om, er blant annet avhengig av mengde transaksjoner pr. mnd. og hvilken månedspris virksomheten må betale hos den som leverer et aksesspunkt (tilknytningspunkt) mellom virksomhet og fakturaautstedere.

Et aksesspunkt fungerer som et slags elektronisk postkontor og kan sende og motta fakturaer, ordrer, ordrebekreftelse etc. i EHF-infrastrukturen. Sikkerhet for at fakturaen kommer frem er en annen stor fordel for den som sender fakturaen. Den blir aldri borte i posten eller i e-postbokser.

På mottakersiden reduseres tidsbruken for behandling av inngående faktura betydelig. Fakturaen kommer rett inn i regnskapssystemet, og man slipper skanning/papirhåndtering og behandling av e-poster med fakturavedlegg. En del opplysninger kommer også automatisk inn i regnskapet – uten feil – og det kan derfor brukes mindre tid på å kontrollere opplysninger.

Velg leverandør

For at en virksomhet skal komme i gang med EHF-fakturerer, må den først sjekke om regnskapssystemet den bruker kan håndtere EHF, noe som de fleste standard regnskapssystemer gjør. Deretter må den kobles til et

aksesspunkt. En oversikt over tilbydere av aksesspunkter finnes på: anskaffelser.no/verktoy/aksesspunkter-ehf-og-bis-formater.

Her kan du også finne – ofte etter litt vel lang tid med leting – hvilke priser du må betale hos de forskjellige leverandørene.

Vær oppmerksom på at det kan være mulig å starte med EHF-fakturerer selv om eksisterende økonomisystem ikke er i stand til å produsere EHF-format. Kan systemet produsere et annet elektronisk format som inneholder de dataene som kreves i en EHF-melding, finnes løsninger som oversetter fra dette formatet til EHF.

Registrering i mottaker-adresseregisteret

Virksomheten må også meldes inn i det elektroniske mottaker-adresseregisteret ELMA. ELMA er en slags elektronisk telefonkatalog som viser hvilke virksomheter som kan motta fakturaer i EHF-formatet. I ELMA fyller du inn nødvendige opplysninger om din egen organisasjon som organisasjonsnummer, bankkontonummer og IBAN-nummer. I ditt eget kunderregister må du også registrere organisasjonsnummer på alle kundene som det skal sendes elektronisk faktura til.

Enkelte mottakere har krav om spesielle felt som skal være fylt ut. Alle fakturaer til det offentlige (EHF-formatet) krever f.eks. at «deres ref» er fylt ut. Hvis ikke, vil fakturaen komme i retur.

Forskjellen mellom «vanlig» efaktura og EHF

Det er flere forskjeller mellom den «vanlige» efakturaen som de fleste kjenner fra nettbanken (eFaktura er et merkenavn eid av Nets, tidligere Bankenes Betalingssentral) og EHF-fakturaen. En EHF-faktura kan sendes til alle virksomheter som er registrert i ELMA uten nærmere avtale. For å sende en efaktura i nettbanken må kunden selv ta initiativet til å aktivere avtalen via banken. En annen viktig forskjell er at EHF-fakturaene registreres automatisk på rett sted i virksomhetens økonomisystem (etter at dette er satt opp), mens den vanlige efakturaen må behandles i nettbanken. En annen sak er at den vanlige efakturaen først og fremst retter seg mot privatmarkedet.

Gi beskjed

Selv om EHF-fakturaen rent teknisk kan sendes til alle virksomheter som er registrert i ELMA, er det en fordel å kontakte mottaker før du sender første faktura. Gi beskjed når du sender den og be om bekreftelse på at fakturaen er mottatt. Det kan være greit, både for å sikre at fakturaen er mottatt og ikke minst avklare om det er noe mer informasjon kunden gjerne vil ha på fakturaen. Avhengig av hvordan fakturaflyten er hos din kunde, kan det også være at EHF-fakturaene ikke uten videre havner hos riktig person. Å ha en god dialog med kunden kan derfor bidra til å få betalingen til riktig tid.

Enklere for utenlandske arbeidstakere

Fra 2019 kan utenlandske arbeidstakere med midlertidig opphold slippe å levere skattemelding mot at arbeidsgiver trekker 25 prosent av lønnen i skatt.

Rådgiver skatt
Børge Busvold,
Revisorforeningen

Hvert år er om lag 170 000–200 000 utenlandske personer på midlertidig arbeidsoppdrag i Norge. Det er krevende å fastsette riktig skatt for denne gruppen og dessuten vanskelig å drive inn eventuell restskatt.

Dette er bakgrunnen for at det fra 2019 blir innført en forenklet skatteordning for denne gruppen. Ordningen går i korthet ut på at arbeidsgiver ved hver lønnsutbetaling trekker 25 % av brutto lønn i skatt. Det gis ingen fradrag. Heller ikke pendlerfradrag eller standardfradrag for utenlandske arbeidstakere. Arbeidstakeren skal da ikke levere skattemelding.

Ordningen blir frivillig. Arbeidstakeren kan dermed velge å bli skattlagt på vanlig måte. Om ektefeller må velge samme løsning, er foreløpig ikke avklart.

Midlertidig arbeid

Ordningen gjelder arbeidstakere som ikke regnes som bosatte i Norge etter skatteloven, dvs. personer som oppholder seg i Norge mindre enn 184 dager i løpet av en 12-månedersperiode, ev. mindre enn 271 dager i løpet av en

36-måneders periode. At man ikke anses bosatt i Norge etter skatteavtale, spiller ingen rolle. Det er skattelovens bostedsbegrep som er avgjørende.

Det året man kommer til Norge, kan man imidlertid beskattes etter den nye ordningen selv om oppholdet viser seg å komme over grensen. Dette gjelder med mindre vedkommende i tillegg har kapitalinntekter over et visst grensebeløp. Grensebeløpet er foreløpig ikke er fastsatt.

Kun lønnsinntekter

Ordningen skal bare gjelde lønnsinntekt. Næringsinntekt faller utenfor. Det er imidlertid ikke noe i veien for at arbeidstakeren har inntekter som beskattes i Norge ved at det trekkes såkalt kildeskatt i Norge ved utbetalingen. Dette gjelder bl.a. aksjeutbytte fra norske selskaper og pensjoner fra Norge. Det samme gjelder formuesskatt på fast eiendom i Norge der det blir utskrevet forskuddsskatt.

Pendlere

I den nye ordningen gis det ingen fradrag, heller ikke pendlerfradrag. Ved

ordinær beskatning kan arbeidsgiver dekke utgifter til reise og bosted for pendlere skattefritt. I den nye ordningen vil slik dekning være skattepliktig inntekt. For mange utenlandske pendlere vil det derfor lønne seg å velge å bli skattlagt etter den «gamle» ordningen.

Inntektstak

For at ikke ordningen skal bli for gunstig for høytlønte, er det satt en øvre grense slik at skattytere med bruttoinntekt over trinn 3 i trinnskatten ikke kan inngå i ordningen. Trinn 3 tilsvarer en lønnsinntekt på kr 598 050 for 2018. Dette gjelder kun om lag 5 % av de aktuelle arbeidstakerne.

Trygdeavgift

Satsen på 25 % omfatter også trygdeavgift. Mange arbeidstakere med midlertidig arbeidsopphold er fritatt fra trygdeavgift i Norge, men skal i stedet betale avgifter i sitt hjemland etter særskilt vedtak fra trygdemyndighetene i hjemlandet. I slike tilfeller skal det skrives ut skattekort der satsen er redusert med trygdeavgiften.

Fra 2019 innføres en forenklet skatteordning for utenlandske arbeidstakere med midlertidig opphold.

Fri bil til aksjonærer og tidligere ansatte

Beskatning av ansattes firmabiler er en kjent problemstilling for mange regnskapsførere og lønnsmedarbeidere. Men hva blir konsekvensen hvis selskapets bil blir brukt av en aksjonær, eller for den del av en tidligere ansatt? Dette spørsmålet skal vi ta for oss i denne artikkelen.

Advokat
Øyvind Harila,
rådgiver hos Sticos

Skatteloven har ingen særregler for aksjonærer eller andre tredjepersoner som bruker et aksjeselskaps biler. Reglene for beskatning av ansattes frie bruk av selskapets biler gjelder utelukkende for nettopp de ansatte.¹ For aksjonærer og andre må vi derfor bruke generelle regler.

Hovedregelen i norsk skatterett er at de skattepliktige skal skattlegges for «enhver fordel vunnet ved arbeid, kapital eller virksomhet».² Billig eller vederlagsfri bruk av bil er helt klart en økonomisk fordel i forhold til å måtte betale bilholdet selv. Hvis fordelene er en følge av arbeid, kapital eller virksomhet, vil vilkåret for skattlegging være

oppfylt. Fordelen skal da verdsettes til den antatte markedsverdien.³

Utgangspunktet er greit nok i teorien, men hva betyr dette i praksis? Jeg tar for meg tre typetilfeller som gjelder aksjonærer og tidligere ansatte.

Aksjonær

Hvis en ikke-ansatt aksjonær får benytte selskapets bil, vil det skape en rekke problemstillinger som må drøftes særskilt. Jeg vil drøfte tre problemstillinger:

- For det første blir det et spørsmål om aksjonæren skal skattlegges for bruken.

- For det andre blir det et spørsmål hvilke skattemessige konsekvenser bruken har for selskapet.
- Og for det tredje blir det et spørsmål om aksjonærens bruk er lov i henhold til aksjelovgivningen.

Skattlegging av aksjonæren

En aksjonær som får bruke selskapets bil, skal beskattes for den økonomiske fordelene bruken utgjør. Fordelen skal fastsettes særskilt i hvert tilfelle til den antatte omsetningsverdien basert på faktisk privat bruk.

Generelt sett kan det være krevende å finne omsetningsverdien, men i dette tilfellet oppstiller Skatte-ABC en praktisk løsning⁴, og i henhold til

¹ Skatteloven § 5-13.

² Skatteloven § 5-1.

³ Skatteloven § 5-3.

⁴ Skatte-ABC 2018, Bil – privat bruk, punkt 8.3.

Når et selskap lar en aksjonær bruke selskapets bil gratis eller billig, skal selskapet normalt uttaksbeskattes.

Skatte-ABC kan man benytte de standardiserte reglene for ansattes firmabiler så langt de passer.

Under forutsetning av at bilen brukes hele året, vil fordelene kunne beregnes ved å ta utgangspunkt i bilens listepriis og multiplisere denne med prosent-satsene i henhold til standardregelen for ansatte. Resultatet divideres med en gjennomsnittlig normalkjørelengde på 15 000 km. Den fordelene som fremkommer pr. km, skal multipliseres med det faktiske antall kilometer bilen er benyttet til privat bruk i løpet av inntektsåret.

I Skatte-ABC blir det uttalt at denne beregningsmetoden kan benyttes med mindre en annen metode gir bedre uttrykk for «omsetningsverdien». Vi stiller spørsmål ved om beregningsmetoden kan brukes i tilfeller hvor bilen blir kjørt enten vesentlig kortere eller vesentlig lengre enn 15 000 km. I tilfeller hvor fordelene etter beregningsmetoden er vesentlig lavere enn selskapets kostnader vedrørende bilholdet, antar vi at fordelene kan bli oppjustert med hjemmel i skatteloven § 13–1.

Siden det er den økonomiske fordelene som skal beskattes, må man ta hensyn til eventuelle vederlag som aksjonæren betaler til selskapet. Dette til forskjell fra hva som gjelder for ansattes bruk

av firmabil hvor det er spesifisert i loven at det ikke skal tas hensyn til vederlag som den ansatte betaler.

Utbytte skal som andre utbytter rapporteres i skattemeldingen. Selskapet må også huske å innrapportere utbytte på aksjonærregisteroppgaven.

Skattemessige konsekvenser for selskapet

Når selskapet lar en aksjonær bruke selskapets bil gratis eller billig, skal selskapet normalt uttaksbeskattes.⁵ Kort sagt vil det si at selskapet skal skattlegges som om de hadde utleid bilen til vanlig markedsleie. Selskapet får fradrag for de faktiske kostnadene vedrørende eiendelen på vanlig måte. Beløpet som blir lagt til grunn ved uttaksbeskatningen på selskapet, vil normalt tilsvare beløpet som aksjonæren blir utbyttebeskattet for. Det vil si at de standardiserte reglene for beskatning av ansatte kan benyttes så langt de passer og så lenge ikke en annen metode gir bedre uttrykk for omsetningsverdien.

Er aksjonærens bruk lov i henhold til aksjelovgivningen?

Det er to aktuelle grunnlag for aksjonærens bruk av selskapets bil. Enten kan aksjonæren leie bilen til markedspris, eller så kan bruken være et utbytte.

Leieavtale

Hvis aksjonæren skal leie bilen, må han betale markedspris. I tillegg må han behandle leieavtalen etter de særskilte reglene i aksjeloven § 3–8. Kort fortalt må det utarbeides en revisorgodkjent redegjørelse som viser at leieavtalen er inngått på markeds-messige vilkår, det må avholdes en generalforsamling og redegjørelsen må meldes til Foretaksregisteret. Alt i alt er det mye plunder og heft med en slik leieavtale hvor man uansett må betale markedsleie.

Grunnlag i utbytte

Hvis aksjonæren betaler mindre enn markedspris for bruken av bilen, herunder hvis han ikke betaler noe som

helst, må bruken behandles som et utbytte.⁶ Alle de vanlige utbytte-reglene gjelder da. Jeg nevner kort:

- Det må fattes en lovlig beslutning av generalforsamlingen før bruken finner sted.
- Det samlede utbyttet må ligge innenfor den frie egenkapitalen.

Tidligere ansatte

Skattlegging av den tidligere ansatte

Det hender at tidligere ansatte får beholde firmabilen i en periode etter at de avslutter arbeidsforholdet. Et typisk tilfelle er når en tidligere ansatt får beholde bilen til leasingavtalen løper ut. Siden dette er en fordel som han får som følge av at han har arbeidet, skal fordelene beskattes som lønn.

Siden personen ikke lenger er ansatt, vil han i utgangspunktet falle utenfor standardregelen for beskatning av ansattes firmabil. Man må derfor falle tilbake på hovedregelen om individuell verdsettelse, det vil si forsøke å finne omsetningsverdien basert på faktisk privat bruk.⁷ På samme måte som for aksjonærer kan de standardiserte reglene for beskatning av ansatte benyttes så langt de passer og så lenge ikke en annen metode gir bedre uttrykk for omsetningsverdien.⁸

Konsekvenser for bedriften

Den tidligere arbeidsgiveren må behandle den frie bruken på samme måte som for ansatte. Det vil si at den tidligere arbeidsgiveren må innrapportere fordelene, foreta forskuddstrekk og beregne arbeidsgiveravgift.

Dersom den tidligere ansatte ikke mottar pensjon eller andre kontant- ytelser fra selskapet som overstiger det beløpet som må trekkes i forskudd, skal den tidligere arbeidsgiveren gjennomføre forskuddstrekk så langt de kontante ytelsene rekker. Er det ikke dekning for det samlede beregnede trekket i kontante ytelser, plikter den tidligere arbeidsgiveren straks å melde fra om forholdet til skattekontoret.⁹

⁶ Aksjeloven §§ 3-6 og 8-1.

⁷ Skatteloven § 5-3.

⁸ Skatte-ABC 2018, Bil – privat bruk, punkt 8.3.

⁹ Skattebetalingsloven § 5-10 tredje ledd.

⁵ Skatteloven § 5-2.

AKTUELLE SATSER > A JOUR PR. > 10.09.2018

AVGIFTSSATSER 2018

Arbeidsgiveravgift

Sone	Sats ^{1) 2)}
I	14,1 %
I a	10,6 %/14,1 % ³⁾
II	10,6 %
III	6,4 %
IV	5,1 %
IV a	7,9 % ⁴⁾
V	0,0 %

Sone for arbeidsgiveravgift fastsettes etter hvilken kommune selskapet driver virksomheten i, dvs. hvor foretaket, ev. underenheter av foretaket er registrert. For ambulerende virksomhet og virksomhet som driver arbeidsutleie, benyttes satsen for den sonen hvor hoveddelen av arbeidet er utført dersom denne satsen er høyere enn satsen i registreringskommunen.

1) I finanssektoren svares det i tillegg en særskilt finansskatt på 5 % av arbeidsgiveravgiftsgrunnlaget.

2) Arbeidsgivere med aktivitet innenfor visse sektorer, bl.a.:

- produksjon av stål og syntetiske fiber
- finans og forsikring
- bedriftsrådgivning og hovedkontortjenester for andre selskaper i konsernet

må beregne arbeidsgiveravgift etter satsene i sone I. Det samme gjelder for ambulerende virksomhet eller arbeidsutleie innenfor slike sektorunntatte aktiviteter.

Avgift kan likevel beregnes etter satsen for lokaliseringssonen så lenge differansen mellom avgift beregnet etter satsen i lokaliseringssonen og avgift beregnet etter en sats på 14,1 %, ikke overstiger kr 500 000 (kr 250 000 for godstransport på vei). Etter det er satsen 14,1 %. Fribeholdene gjelder på konsernnivå.

Er det gjennomført et klart regnskapsmessig skille, gjelder reglene bare for lønn knyttet til den sektorunntatte aktiviteten.

3) I sone I a kan avgift beregnes etter en sats på 10,6 % inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgiften som ville ha fulgt av en sats på 14,1 % og avgiften som beregnes etter satsen på 10,6 %, overstiger kr 500 000 (kr 250 000 for godstransport på vei). Etter det er satsen 14,1 %. Dette gjelder ikke for jordbruk, skogbruk, fiske og visse beslektede virksomheter der satsen uansett er 10,6 %.

4) For jordbruk, skogbruk, fiske og visse beslektede virksomheter i sone IV a er satsen 5,1 %.

Merverdiavgift

Ordinært 25 %

Matvarer 15 %

Persontransport, romutleie, kinobilletter mv.: 12 %

BETALINGSTERMINER – VIKTIGE DATOER

A = Betaling av skattetrekk og arbeidsgiveravgift

M = MVA-oppgaven: Levering og betaling

F = Forskuddsskatt personlige skattytere (næringsdrivende)

E = Forskuddsskatt upersonlige skattytere, f.eks. AS

	A	M	F	E
1. termin	15.03	10.04	15.03	15.02
2. termin	15.05	11.06	15.05	16.04
3. termin	16.07	31.08	17.09	
4. termin	17.09	10.10	15.11	
5. termin	15.11	10.12		
6. termin	15.01	11.02		

Frist for A-melding: den 5. i måneden etter utbetaling.

GEBYRER TIL BRØNNØYSUNDREGISTRENE MV.

Forsinkelsesgebyrer ved innsending av årsregnskap

Første 8 uker 1R kr 1130 pr. uke

Neste 10 uker 2R kr 2260 pr. uke

Neste 8 uker 3R kr 3390 pr. uke

Forsinkelsesgebyr beregnes når regnskapet leveres etter 31. juli.

Regnskapet skal sendes inn elektronisk.

RENTESATSER

Forsinkelsesrente (morarente)

Fra 01.01. til 30.06.2018 8,50 % p.a.

Fra 01.07. til 31.12.2018 8,50 % p.a.

Rentetillegg og rentegodtgjørelse ved skatteoppgjøret

Rentesatsen er 0,39 % p.a. og er lik for både restskatt og tilgodebeløp. Ordinær rente ved skatteavregningen er ikke skattepliktig eller fradragsberettiget. For restskatt beregnes det rentetillegg fra 1. juli 2017

(fra 15. mars 2018 for upersonlige skattytere) til forfall 1. termin. For tilgodebeløp beregnes rente fra 1. juli 2017 (fra 15. mars 2018 for upersonlige skattytere) til skatteoppgjøret blir sendt. For tilleggsforskudd beregnes rente fra 31. mai 2018 til skatteoppgjøret blir sendt.

Renter etter vedtak om endringssak

Ved endringer i skatt og avgift etter endringssak beregnes det renter etter følgende satser:

	2017	2018
Renter ved økning av skatt og avgift	1,50 % p.a.	1,50 % p.a.
Rentegodtgjørelse ved nedsettelse av skatt og avgift	0,50 % p.a.	0,50 % p.a.

Rentesatser ved forsinket betaling av skatt/avgift:

Ved forsinket innbetaling av skatter og avgifter (betaling etter forfall) svares forsinkelsesrenter etter den ordinære satsen for forsinkelsesrenter.

KOST OG LOSJI

Innlands

Kostgjørelse etter statens satser for reiser uten overnatting

Fra 6 til 12 timer: kr 297

Over 12 timer: kr 552

Det beregnes ikke skattepliktig overskudd på kostgodtgjørelse etter statens satser ved reiser uten overnatting, forutsatt at arbeidstakeren er på yrkesreise etter skattereglene og ikke får dekket kost av arbeidsgiver eller andre.

Matpenger/overtidsmat (minst 12 timer fravær fra hjemmet) kr 90

Godtgjørelse til kost og losji etter statens satser med overnatting

Reiser med overnatting kr 754

Måltidstrekk i godtgjørelsene: Frokost 20 %, lunsj 30 %, middag 50 %.

Ulegitimert godtgjørelse til losji (natt tillegg) kr 430

Skattedirektoratets forskuddssatser for trekkfri kostgodtgjørelse ved overnatting – innland

Bor på hybel/brakke med kokemuligheter (kun tjenestereise

– ikke pendlere) kr 88

Bor på pensjonat eller hybel/brakke uten kokemuligheter kr 159

Bor på hotell kr 569

Bor på hotell med frokost kr 455

Langtransport-sjåfører kr 300

Dekkes ett eller flere måltider, reduseres den trekkfrie forskuddssatsen med 20 % for frokost, 30 % for lunsj og 50 % for middag.

Utenlands

I utlandet gjelder egne satser for hvert land, se: <https://arbeidsgiver.difi.no/lonn-goder-og-reise/reise/statens-satser-utenlands>

Måltidsfradrag i kostgodtgjørelsen: Frokost 20 %, lunsj 30 %, middag 50 %.

Skattedirektoratets forskuddssatser for trekkfri kostgodtgjørelse ved overnatting – utland

For arbeidstakere som bor på hotell, beregnes det ikke trekk- og skattepliktig overskudd for godtgjørelse innenfor Statens satser for vedkommende land. For annen overnatting, herunder for langtransport-sjåfører, gjelder de samme reglene og satsene for trekkfri kostgodtgjørelse som ved overnatting innenlands.

Bilgodtgjørelse

Pr. km kr 3,90 pr. km

Dersom bomavgift er inkludert i

drivstoffprisen gis det et tillegg på kr 0,10 pr. km

Bruk av El-bil pr. km kr 3,90

Den skattefrie delen av bilgodtgjørelsen er kr 3,50 pr. km

Passasjertillegg pr. km kr 1,00

Tillegg for tilhenger pr. km kr 1,00

Satsene for bilgodtgjørelse og passasjertillegg gjelder også utenlands.

NATURALYTELSER

Bilbeskatning 2018

Fordelen ved privat bruk av firmabil skal med i grunnlaget for beregning av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Fordelen fastsettes til 30 % av bilens listepreis inntil kr 303 900 og 20 % av overskytende listepreis.

Ved følgende forhold reduseres listepreisen til:

	Ordinær bil	Elbil
Elbil	–	60,00 %
Eldre bil enn tre år pr. 1. jan.	75,00 %	45,00 %
Yrkeskjøring over 40 000 km	75,00 %	60,00 %
Eldre bil og yrkeskjøring over 40 000 km	56,25 %	45,00 %

Ved firmabilordning i deler av inntektsåret fastsettes fordelens forholds-
messig for antall hele og påbegynte måneder bilen har stått til disposisjon.

Er det tjenstlig behov for varebil klasse 2 eller lastebil under 7,5 tonn,
reduseres listepreisen med 50 % oppad begrenset til kr 150 000. Det gis
ikke fradrag for yrkeskjøring over 40 000 km i tillegg til dette
bunnfradraget. Føres det elektronisk kjørebok, kan fordelens for slike biler
alternativt fastsettes til faktisk privatkjøring multiplisert med en
kilometersats på kr 3,40.

For biler der fordelens ikke står i forhold til listepreisen, fastsettes
fordelen på forskuddsstadiet til kr 54 000.

Rentefordel ved rimelig lån hos arbeidsgiver

Rentefordelen settes til differansen mellom normrentesatsen og
den faktisk betalte renten. Mindre, kortsiktige lån beskattes ikke
(lånebeløp på inntil 3/5 G = kr 58 130 pr. 01.05.2018 med
tilbakebetalingstid høyst ett år).

Normrentesatser i	2017	2018
Januar og februar	2,50 %	2,20 %
Mars og april	2,30 %	2,20 %
Mai og juni	2,30 %	2,20 %
Juli og august	2,20 %	2,10 %
September og oktober	2,20 %	2,10 %
November og desember	2,20 %	2,10 %

SKJERMINGSRENTE**Skjermingsrente på lån til selskaper**

	2017	2018
Januar–februar	0,5 %	0,5 %
Mars–april	0,5 %	0,5 %
Mai–juni	0,5 %	0,8 %
Juli–august	0,5 %	0,8 %
September–oktober	0,5 %	0,8 %
November–desember	0,5 %	fastsettes senere

Renter på lån fra personer til selskaper er skattepliktig som alminnelig
inntekt. Renter som overstiger skjermingsrenten, skattlegges én gang
til som alminnelig inntekt. Skjermingsrenten fastsettes på forskudd
for to og to måneder av gangen og offentliggjøres på Skatteetatens
hjemmeside www.skatteetaten.no

Elektronisk kommunikasjon

Skattepliktig fordel ved arbeidsgivers dekning av utgifter til telefon og
internett mv. settes til kr 4392 pr. år (366 pr. mnd.) uavhengig av antall
kommunikasjonstjenester som dekkes. I tillegg kan det dekkes inntil
kr 1000 pr. år skattefritt for fellesfakturerte varer og tilleggstjenester.
Fordelen reduseres ikke selv om arbeidstakerne selv dekker kostnader
til telefon mv.

FERIEPENSER

<i>Etter ferieloven:</i>	(4 uker og én dag)	Med 5 uker ferie
Personer under 60 år	10,2 %	12,0 %
Personer over 60 år m/inntekt inntil 6 G	12,5 %	14,3 %
For inntekt utover 6 G	10,2 %	12,0 %

GRUNNBELØP I FOLKETRYGDEN

Grunnbeløpet (1 G) pr. 01.05.2018 = kr 96 883
Grunnbeløpet (1 G) pr. 01.05.2017 = kr 93 634
Gjennomsnittlig grunnbeløp for 2018 = kr 95 800

GAVER I OG UTEFOR ANSETTELSESFORHOLD

Skattefrihet for mottaker	Verdi	Fradrag for giver
• Ansettelsestid 25, 40, 50 og 60 år	kr 8 000	ja
• Gullklokke m/innskrif.	kr 12 000	ja
• Bedriften har bestått i 25 år eller antall år delelig med 25	kr 3 000	ja
• Bedriften har bestått i 50 år eller antall år delelig med 50	kr 4 500	ja
• Arb.taker gifter seg, går av med pensjon, slutter etter min. 10 år, eller fyller 50, 60, 70, 75 eller 80 år	kr 3 000	ja
• Premie for bedriftsforslag	kr 2 500	ja
• Andre gaver i arbeidsforhold	kr 1 000	nei

- Erkjentlighetsgave utenfor arbeidsforhold kr 500 ja

Ovennevnte gjelder kun for gaver i form av naturalia.

SKATTESATSER 2017 OG 2018

Aksjeselskaper	2017	2018
Inntektsskatt	24,0 %	23,0 %
Finansforetak, skattesats	25,0 %	25,0 %
Finansskatt på lønn i finanssektoren	5,0 %	5,0 %

Personer	2017	2018
Alminnelig inntekt (Nord-Troms og Finnmark 20,5 % i 2017, 19,5 % i 2018)	24,0 %	23,0 %
Trygdeavgift lønnstakere	8,2 %	8,2 %
Trygdeavgift næringsinntekt innen fiske, fangst og barnepass i eget hjem	8,2 %	8,2 %
Trygdeavgift annen næringsinntekt	11,4 %	11,4 %
Trygdeavgift pensjonsinntekt samt, lønns- og næringsinntekt for personer under 17 eller over 69 år	5,1 %	5,1 %

Trinnskatt	2017	2018
Trinn 1: Innslagspunkt	164 100	169 000
Sats	0,93 %	1,4 %
Trinn 2: Innslagspunkt	230 950	237 900
Sats	2,41 %	3,3 %
Trinn 3: Innslagspunkt	580 650	598 050
Sats	11,52 %	12,4 %
Sats Nord Troms og Finnmark	9,52 %	10,4 %
Trinn 4: Innslagspunkt	934 050	962 050
	14,52 %	15,4 %

Personfradrag	2017	2018
Klasse 1	53 150	54 750
Klasse 2	78 300	avviklet

Formuesskatt	2017	2018
Innslagspunkt, sats 0,85 %	1 480 000	1 480 000
Maksimalt skattefradrag for pensjonister	kr 29 940	29 950
Nedtrapping 15,3 % fra	kr 188 700	193 250
Nedtrapping 6,0 % fra	kr 284 350	290 700
Særfradrag for enslige forsørgere	kr 51 804	51 804

MINSTEFRADRAG

Minstefradrag i lønn	2017	2018
Sats	44 %	45 %
Minimum	kr 31 800	kr 31 800
Maksimum	kr 94 750	kr 97 610

Minstefradrag i pensjonsinntekt	2017	2018
Sats	31 %	31 %
Minimum	kr 4 000	kr 4 000
Maksimum	kr 81 200	kr 83 000

AVSKRIVNINGER – DRIFTSMIDLER

Grp. Gjenstand	2017	2018
A: Kontormaskiner	30 %	30 %
B: Ervervet goodwill	20 %	20 %
C: Vogntog, varebiler, lastebiler, busser, drosjebiler og kjøretøy for transport av funksjonshemmede	24/30 % ¹	24/30 % ¹
D: Personbiler, traktorer, annet rullende maskineri og materiell, andre maskiner, redskap, instrumenter, inventar m.m.	20 % ³	20 %
E: Skip, fartøyer, rigger m.m.	14 %	14 %
F: Fly og helikopter	12 %	12 %
G: Anlegg for overføring og distribusjon av elkraft og elektroteknisk utrustning	5 %	5 %
H: Bygg og anlegg, hoteller, losjihus, bevertningssteder m.m.	4/6/10 % ²	4/6/10 % ²
I: Forretningsbygg	2 %	2 %
J: Fast teknisk installasjon i bygninger, herunder varmeanlegg, kjøle- og fryseanlegg, elektrisk anlegg, sanitæranlegg, heisanlegg o.l.	10 %	10 %

¹ Normal avskrivningssats i gruppe C er 24 %. Elektrisk drevne varebiler ervervet fra og med 20. des. 2016 kan avskrives med 30 %.

² Bygg og anlegg med brukstid under 20 år kan avskrives med inntil 10 %. Husdyrbygg i landbruket kan avskrives med inntil 6 %.

Strammer inn reglene for naturalytelser

I denne artikkelen ser vi på nye og vesentlige endringer i reglene for naturalytelser fra 2019 som Stortinget vedtok for sommeren. Selv om de nye rapporteringsreglene gir merarbeid for mange arbeidsgivere, innebærer flere av de nye reglene reelle forenklinger for arbeidsgiver og de ansatte. På noen områder blir det også lempeligere beskatning av de ansatte.

Rådgiver skatt
Børge Busvold,
Revisorforeningen

De fleste av de nye reglene har bakgrunn i et høringsnotat som Skatteministeriet sendte ut i desember 2016. Forslagene til direktoratet vakte sterke reaksjoner hos flere av høringsinstansene, bl.a. Revisorforeningen, som mente at de ville medføre vesentlig merarbeid for arbeidsgiverne. Dette gjelder først og fremst forslaget om at arbeidsgiver skulle få ansvaret for å følge opp og innrapportere såkalte «tredjepartsytelser», dvs. naturalytelser, skattepliktige rabatter mv. som en ansatt mottar fra kunder, leverandører eller andre forretningsforbindelser. Også forslagene om klare beløpsgrenser for personalrabatter innebærer

at arbeidsgiver må etablere rutiner for oppfølging og registrering.

Det må presiseres at de fleste av reglendingene skal fastsettes i forskrift. Forskriften er foreløpig ikke fastsatt og det kan komme enkelte mindre endringer og presiseringer i forhold til det som er omtalt i det forslaget som Stortinget vedtok.

Rapporteringsplikt for tredjepartsytelser

Skatteplikten for såkalte tredjepartsytelser har alltid vært klar. Har man mottatt en fordel og det er arbeidstakerens stilling eller arbeid som er årsaken til at man har mottatt ytelsen,

skal fordelene skattlegges som lønn. Dette kan typisk gjelde gaver, reiser, rabatter mv. som ansatte mottar fra arbeidsgiverens forretningsforbindelser, samarbeidspartnere eller andre.

Arbeidsgiver har innrapporteringsplikten

Det som har vært mindre klart, er om det er tredjeparten eller arbeidsgiveren som har hatt plikten til å innrapportere beløpet til skattemyndighetene. De fleste har vel ment at skatteforvaltningsloven § 7-2 legger opp til at det er den som har gitt ytelsen, altså tredjeparten, som har hatt denne plikten. Usikkerheten har imidlertid ført til at mange slike tredjepartsytelser verken har blitt rapportert eller skattlagt.

Dette endres slik at det nå klart fremgår at det er «den som har arbeidstakeren i sin tjeneste», altså arbeidsgiveren, som har innrapporteringsplikten – også for ytelser som kommer fra andre.

Finansdepartementet mener arbeidsgiver er den som best kan bedømme om ytelsen er skattepliktig eller skattefri, f.eks. om flybonuspoeng er oppjent privat eller på tjenestereise eller om en rabatt er innenfor grensene for skattefri personalrabatt (se nedenfor). Departementet viser også til at arbeidsgiver har egen interesse i å holde oversikt over hva de ansatte mottar av gaver fra tredjeparter for å sikre seg mot korrupsjon og uheldig påvirkning.

Finansdepartementet mener at arbeidsgiver har egeninteresse i å holde oversikt over hva de ansatte mottar av gaver fra tredjeparter for å sikre seg mot korrupsjon og uheldig påvirkning.

Arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk

Med innrapporteringsplikten følger også plikten til å betale arbeidsgiveravgift og å trekke forskuddstrekk i det skattepliktige beløpet. Får en arbeidstaker en skattepliktig reise fra en forretningsforbindelse, gir dette altså en ekstrakostnad i form av arbeidsgiveravgift for arbeidsgiver.

De nye reglene innebærer at arbeidsgiver i mange tilfeller er avhengig av opplysninger fra tredjeparten for å beregne det skattepliktige beløpet. Det er imidlertid ikke innført noen lovbestemt plikt for tredjeparten til å bidra med slike opplysninger. I slike tilfeller skriver departementet at arbeidsgiver må fastsette verdien basert på de opplysningene de har (invitasjoner, reis rute, program, omsetningsverdi for tilsvarende reise eller gjenstand etc.). Arbeidsgiver skal ikke ilegges sanksjoner i form av f.eks. tilleggsskatt dersom arbeidsgiver har gjort det som med rimelighet kan forventes for å få tredjeparten til å bidra.¹

Er arbeidstakeren uenig i det beløpet arbeidsgiveren har fastsatt og kan underbygge dette f.eks. med dokumentasjon, bør han først ta kontakt med arbeidsgiveren og be arbeidsgiveren korrigere det som er innrapportert på a-meldingen. Hvis arbeidsgiveren ikke gjør det, må arbeidstakeren korrigere beløpet som er kommet med på skattemeldingen. Legger skattekontoret arbeidstakerens opplysninger til grunn, må arbeidsgiveren kunne korrigere arbeidsgiveravgiften tilsvarende.

Bør reguleres i arbeidsavtale

Det er fullt mulig for arbeidsgiver å innføre regler om gaver mv. fra tredjeparter i arbeidsreglementet, f.eks. krav om forhåndsgodkjenning. Det kan også være aktuelt å innføre et generelt forbud mot slike ytelser. Det kan være i arbeidsgivers interesse både for å sikre seg mot en uventet arbeidsgiveravgift og for å sikre seg mot å bli utsatt for smøring.

Kan pålegge ansatte opplysningsplikt

Uansett bør de ansatte pålegges en plikt til å gi opplysninger til arbeidsgiver. Er det fastsatt i arbeidsreglementet at de ansatte plikter å gi opplysninger til arbeidsgiver om gaver, rabatter, bonusreiser og andre ytelser fra tredjeparter og arbeidstakeren likevel ikke gir opplysninger, må dette regnes som unnskyldelig for arbeidsgiver slik at det ikke skal ilegges tilleggsskatt på arbeidsgiveravgiften, skriver departementet. Dette gjelder med mindre forholdet burde vært oppdaget på annen måte.

Rabatter hos tredjeparter

Skatteplikten for tredjepartsytelser innskrenkes noe ved at det kun skal være skatteplikt for rabatter som ansatte får fra arbeidsgiverens forretningsforbindelser, dvs. kunder eller leverandører. I tillegg omfattes rabatter som en ansatt får etter å ha kjøpt varer eller tjenester og fått kostnaden refundert fra arbeidsgiver. Privat bruk av flybonuspoeng er et typisk eksempel på det siste.

Skattepliktige rabatter må avgrenses mot rabatter «alle» kan oppnå. Hvis du f.eks. får 25 % rabatt i et byggevarefirma som ansatt i en bedrift, men uansett hadde fått 10 % rabatt som medlem i boligbyggelaget, må man kunne legge til grunn at det kun er «merrabatten» (15 %) som er skattepliktig. Det er kun den delen som representerer en «fordel vunnet ved arbeid».

Det skal ikke lenger være skatteplikt for rabatter hos tredjeparter når arbeidsgiver ikke har gjort noe annet enn å formidle rabatttilbud til de ansatte. Det er eksempler på at ansatte har blitt skattlagt for rabatterte busskort som arbeidsgiver har fremforhandlet hos det lokale busselskapet. Med de nye reglene vil en slik fordel ikke lenger være skattepliktig med mindre arbeidsgiver har betalt noe for å oppnå denne rabatten. Mange treningssentre har bedriftsavtaler som innebærer at ansatte i bedriftene får rabatt på treningskort. Også slike rabattavtaler vil nå være skattefrie.

Ensidige markedsføringstiltak, f.eks. at alle ansatte i et næringsbygg får rabatt i den lokale kaffebaren, vil også være skattefritt.

Særlig om fly- og hotellbonus

Bruker en ansatt fly- eller hotellbonuspoeng opptjent på en tjenestereise til å betale for en privat reise, regnes dette som en «fordel vunnet ved arbeid», altså skattepliktig lønn. Det samme gjelder privat bruk av andre rabatter, bonuser, «kickback» o.l. som en ansatt har fått ved kjøp dersom kostnaden er refundert av arbeidsgiver.

Bruker en ansatt fly- eller hotellbonuspoeng opptjent på en tjenestereise til å betale for en privat reise, regnes dette som en «fordel vunnet ved arbeid», altså skattepliktig lønn.

Skatteetaten har ikke hatt innsyn i flyselskapenes databaser over bonusopptjening og uttak av bonusreiser. Selv om skatteplikten har vært klar, har nok slike private bonusreiser i liten grad vært oppgitt og beskattet. Arbeidstaker får nå et klart ansvar for å opplyse om slike reiser til arbeidsgiver, og arbeidsgiver får et klart ansvar for å innberette fordelene på a-meldingen.

Har arbeidstakeren opptjent bonuspoeng både på tjenestereiser og på private reiser som han har betalt selv, benyttes poengene opptjent privat først.

Beskatning av bonuspoeng – ta utskrift av nettsiden!

Ved privat bruk av bonuspoeng opptjent på tjenestereiser skal det skattepliktige beløpet ifølge Skattedirektoratet settes til omsetningsverdien/markedsverdien av samme reise på tidspunktet som den ansatte kjøper den private reisen.² Det vil si reise til

¹ Prop. 86 LS (2017–2018) pkt. 2.3.4.

² Skattedirektoratets høringsnotat 21.12.2016 pkt. 3.3.2.4.

og fra samme avreisested og destinasjon med samme klasse, rutetider, service osv. kjøpt uten bonuspoeng. Tilsvarende reise med annet flyselskap godtas. Den laveste prisen på samme reise på kjøpstidspunktet kan legges til grunn. Det vil normalt kunne gjøres ved hjelp av nettbaserte bestillingssystemer. I og med at prisene på flyreiser og hotellovernattinger endrer seg hele tiden, bør den ansatte ta utskrift av nettsiden for å dokumentere beløpet.

Har bonuspoengene redusert prisen på billetten den ansatte har kjøpt, er verdien differansen mellom pris uten bonuspoeng og pris med bonuspoeng. Ansattes private kjøp av varer eller tjenester ved bonusytelser, verdsettes på tilsvarende måte. Dette gjelder f.eks. bruk av bonuspoeng for å oppgradere til en høyere klasse.

Verdsettelse av naturalytelser

Naturalytelser må verdsettes for å finne det skattepliktige beløpet. Utgangspunktet er at naturalytelser verdsettes til omsetningsverdien, dvs. den prisen som en vanlig forbruker må betale for en tilsvarende vare eller tjeneste.

Samme produkt – forskjellig beskatning

Det finnes et par viktige unntak fra dette.³ Egentilvirkede varer, tjenester og driftsmidler som omsettes i bedriften, verdsettes til den prisen som arbeidsgiver får ved salg på den måten som er vanlig i bedriften inkl. merverdiavgift. Det skattepliktige beløpet for den ansatte blir dermed forskjellig alt etter hvor i omsetningskjeden bedriften befinner seg. En ansatt på en sykkelfabrikk som får en gratis sykkel fra arbeidsgiver, kan derfor bli skattet for kr 2 500, mens en ansatt i butikken som selger akkurat den samme sykkel, kan bli skattet for kr 12 500 (salgspris i butikken).

Det andre unntaket gjelder varer og tjenester mv. innkjøpt spesielt for arbeidstakerne, som skal verdsettes til det beløpet arbeidsgiver betaler (inkl.

En ansatt på en sykkelfabrikk som får en gratis sykkel fra arbeidsgiver, skatlegges for et annet beløp enn den ansatte i butikken som selger akkurat den samme sykkel.

mv.), som ofte er lavere enn det beløpet den ansatte måtte ha betalt hos en ekstern forhandler.

Disse særreglene blir nå opphevet slik at alle naturalytelser skal verdsettes til verdien som er allment tilgjengelig for forbruker for samme vare eller tjeneste. Det kan tas hensyn til rabatter som er tilgjengelige for vanlige forbrukere.

I høringsrunden ba Revisorforeningen om at man av praktiske hensyn bør beholde særregelen om at varer og tjenester mv. innkjøpt særskilt for arbeidstakerne skal verdsettes til arbeidsgivers kostpris for personalforsikringer, f.eks. gruppelivsforsikringer, helseforsikring, ulykkesforsikringer osv. Det er foreløpig ikke gitt noen slike særregler for personalforsikringer.

Personalrabatter

Dagens ordning med skattefritak for personalrabatter blir beholdt. Dagens regler er uklare og det er usikkert og skjønnsmessig hvor stor rabatten kan være for å ligge innenfor skattefritaket. Dette erstattes med en regel om at rabatten ikke kan overstige

50 prosent av prisen i sluttbrukermarkedet samt at den må være innenfor en årlig øvre beløpsgrense pr. arbeidsgiver. Beløpsgrensen blir fastsatt i statsbudsjettet for 2019. Har man ikke brukt opp maksimalbeløpet i ett år, kan det resterende ikke overføres til senere år.

Det vil fortsatt være krav om at varen eller tjenesten må omsettes i arbeidsgivers bedrift, men rabatt hos arbeidsgivers kunder og leverandører regnes også med når varene og tjenestene omsettes i arbeidsgivers bedrift.

Det åpnes for at skattefritaket også kan omfatte kjøp av varer og tjenester innenfor samme konsern, men beløpsgrensene må da vurderes samlet for alle konsernselskapene.

Det legges opp til en forenklet rapporteringsmodell. Arbeidsgivere som har personalrabattordning som ligger innenfor skattefritaket, skal bare rapportere at de har en slik personalrabattordning, uten å måtte rapportere på ansattens nivå.

Departementet skriver at de vil vurdere om det bør innføres en regel om at personalrabatten ikke kan overstige en bestemt andel av det den ansatte får i kontant lønn. Dette for å forhindre at skattefritaket blir misbrukt ved å gi all lønn ved korte arbeidsforhold som skattefrie rabatter.

Skattefrie gaver

Ansatte kan på visse vilkår motta gaver skattefritt fra arbeidsgiver ved forskjellige jubileer og merkedager mv. Reglene er detaljerte og til dels utdaterte. Departementet foretar nå en opprydding og modernisering av regelverket, men beholder ordningen med skattefrie gaver.

Dagens regel om at man kan få gullklokke med inskripsjon for inntil 12 000 kroner skattefritt etter minst 25 års tjenestetid, bortfaller. Det samme gjelder ordningen med skattefri premie for forbedringsforslag på inntil kr 2 500. I tillegg justeres beløpsgrensene og tidspunktene for når man kan få slike skattefrie gaver.

³ Skattebetalingsforskriften § 5-8-30 første ledd.

Dagens ordning erstattes med en regel om at personalrabatten ikke kan overstige 50 prosent av prisen i sluttbrukermarkedet samt at den må være innenfor en årlig øvre beløpsgrense pr. arbeidsgiver.

De nye beløpsgrensene blir som følger:

Ansettelse 20 år og deretter hvert 10. år: kr 8 000

Bedriften bestått i 25 år eller et år delelig med 25: kr 4 000

Arbeidstaker:

gifter seg, pensjoneres eller slutter etter minst 10 år, fyller 50 år og deretter hvert runde år: kr 4 000

Andre gaver i arbeidsforhold («julekurv»): kr 1 000

Erkjentlighetsgave utenfor ansettelsesforhold: kr 500

Vilkårene om at gaven må bestå i en naturallytelse og at det må være en generell ordning i bedriften, beholdes.

Beløpsgrensene vil gjelde samlet, uavhengig av om gaven kommer direkte fra bedriften eller fra en forretningsforbindelse eller annen tredjepart.

Det vil fortsatt i tillegg være skattefritak for såkalte oppmerksomhetsgaver av bagatellmessig verdi, f.eks. blomster og en rimelig vinflaske.

Overtidsmat

Dagens regler om overtidsmat er ulogiske. Dersom den ansatte kjøper mat og får kostnaden refundert av arbeidsgiver mot å levere kvittering, gjelder en øvre beløpsgrense på kr 90 (2018). Dersom arbeidsgiver kjøper inn måltidet, f.eks. bestiller en pizza, og gir overtidsmaten som en naturallytelse, er det ingen øvre beløpsgrense. Regelverket kompliseres av vilkåret om at den ansatte er borte fra hjemmet minst 12 timer. Det kan derfor være at ansatte som bor nær jobben ikke kan få skattefri overtidsmat, mens kollegaer som bor lengre unna kan få det.

Det ryddes opp i reglene ved at det for det første innføres en fast regel om minst ti timer sammenhengende arbeid for å kunne få overtidsmat skattefritt. Dessuten innføres det en felles beløpsgrense som skal gjelde uavhengig av om maten kjøpes inn av arbeidsgiver eller om den ansatte kjøper maten og får kostnaden

refundert mot å levere kvitteringen til arbeidsgiver. Beløpsgrensen skal fastsettes i statsbudsjettet for 2019, men det antydes i forarbeidene at den kan bli liggende et sted rundt kr 200.

Adgangen til å motta skattefrie ulegitimerte matpenger på kr 90 (2018) fra arbeidsgiver i de tilfellene man fyller vilkårene for å få overtidsmat, oppheves.

Fri avis

Ansatte som har et «spesielt informasjonsbehov» på grunn av arbeidet, kan i dag få avis skattefritt levert hjem hvis han selv abonnerer på minst én dagsavis.

Reglene forenkles ved at vilkåret om «spesielt informasjonsbehov» erstattes med et krav om «tjenstlig behov». Om hva som ligger i dette kravet, skriver departementet at det skal være en lav terskel. Det er tilstrekkelig at det er relevant for arbeidstakerens stilling å holde seg oppdatert på nyhetsbildet. De fleste vil være omfattet av skattefritaket, skriver departementet.

Vilkåret om at den ansatte må abonnere på egen avis i tillegg, oppheves.

Matkuponger

Ansatte som ikke har tilgang til kantine, kan på visse vilkår få skattefritak for arbeidsgivers tilskudd til matkuponger. Reglene er kronglete og ordningen er lite brukt. Skattefritaket blir opphevet.

Arbeidsgiverfinansiert barnehage

Etter at det er innført lovfestet rett til barnehageplass og det er tilnærmet full barnehagedekning, mener departementet at det ikke lenger er riktig og rimelig å opprettholde skattefritak for bedriftsbarnehage og arbeidsgivers tilskudd til annen barnehage. Skattefritaket oppheves.

Slik bruker du revisor

Mange bedriftseiere og styrer ser nytten av å ha ekstern revisjon, men hvordan bør du nytte deg av tjenestene en revisor tilbyr?

Rådgiver regnskap
Signe Haakanes,
Revisorforeningen

Eierne er revisors oppdragsgiver – ha derfor en dialog med revisor

Revisor velges på generalforsamlingen. Eierne/styret bør ha en direkte dialog med revisor for å sikre seg tilgang til viktige innspill fra revisor, for eksempel om eventuelle svakheter revisor har observert i virksomhetens drift, internkontroll eller regnskapsføring.

Krev at revisor møter på generalforsamlingen

Revisjonsberetningen er viktig for generalforsamlingen. Den viser om årsregnskapet er til å stole på. Beretningen gir imidlertid konklusjonen, og ikke svar på alle spørsmål. Aksje-loven legger opp til at aksjonærer i generalforsamlingen skal kunne få stille revisor spørsmål. Slik kan aksjonærene få bedre forståelse for selskaps finansielle rapportering og vesentlige forhold i revisjonen.

Bruk revisors kunnskap og kompetanse

Revisor bør være til stede når styret behandler årsregnskapet slik at styret får god anledning til å stille spørsmål og be om revisors vurderinger. Har ledende ansatte, styremedlemmer eller andre incentivordninger, lån, garantier eller lignende som kan stå i veien for deres habilitet? Er alle vesentlige balanseposter tilfredsstillende vurdert og dokumentert? Hva har vært vesentlige forhold i revisjonen? I tillegg bør styret vurdere å trekke inn revisor i andre sammenhenger hvor regnskaps-spørsmål blir behandlet.

Ha tilgang til all korrespondanse

Revisors daglige kommunikasjon skjer ofte med administrasjonen. For at styret skal få det nødvendige innblikket i revisors arbeid, er det derfor viktig at styret mottar kopi av all vesentlig korrespondanse mellom revisor og administrasjonen.

Det samme gjelder korrespondanse mellom revisor og eventuell ekstern regnskapsfører. I tillegg bør styret be om at all formell korrespondanse fra revisor som omhandler vesentlige regnskaps- eller intern kontroll-spørsmål, adresseres til styret med kopi til administrerende direktør.

Tilrettelegg for meningsutveksling

Styret bør få frem alle saker hvor administrasjonen/ekstern regnskapsfører og revisor har ulike synspunkter – med begrunnelse fra begge parter. Gjennom dette får styret bedre inn-syn i de forskjellige beslutningsalternativene.

Involver revisor tidlig ved vesentlige transaksjoner

Skal virksomheten for eksempel foreta en omorganiseringsprosess, hente inn mer kapital, innløse en aksjonær, kjøpe egne aksjer eller tilrettelegge for salg av deler av selskapet, kan det ha stor økonomisk betydning å ikke trå feil på det formelle.

Involvering av revisor fra starten av til å kontrollere at prosessen gjennomføres innenfor selskapsrettslige, avgiftsmessige, skattemessige og regnskapsmessige regler kan være en billig forsikring. Å rette opp feil i ettertid kan bli adskillig dyrere. I noen tilfeller er det ikke mulig å reparere i ettertid, og styremedlemmene kan måtte leve med et mulig erstatningsansvar, eller en høyere skatte- eller avgifts-regning.

Revisor bør være til stede når styret behandler årsregnskapet.

Alle selskaper, nesten uavhengig av størrelse og bransje, er i ferd med å bli software-selskaper.

FØR, UNDER OG ETTER ANSKAFFELSEN:

Sjekkliste for programvare-anskaffelser

Denne artikkelen tar for seg de viktigste betraktningene som bør gjøres i forbindelse med programvare-anskaffelser (applikasjoner). Hvilke hensyn bør tas i forkant av anskaffelse og implementering? Hvilke forhold kan påvirke driftsfasen?

Henrik Samdal,
Head of Digital Advisory &
Application Services,
Intility

Alle selskaper, nesten uavhengig av størrelse og bransje, er i ferd med å bli software-selskaper. Morgendagens mest vellykkede selskaper er de som i størst grad lykkes med å automatisere egne forretningsprosesser og skape nye direktekanaler til sine kunder, leverandører og partnere for markedsføring, salg, leveranse, kundeservice og selvbetjening. I praksis oppnås dette i stor grad gjennom målrettet og

vellykket anskaffelse og implementering av nye applikasjoner.

Forenkling, forbedring og innovasjon

Vi kjøper ikke applikasjoner, men snarere forenkling, forbedring, fornying eller innovasjon av én eller flere prosesser eller tjenester. Målsetningen bør være å oppnå et nytt forretningsmål eller å effektivisere én eller flere

prosesser som bidrar til oppnåelse av eksisterende forretningsmål.

Kompetanse og behov

Med hvem, hva og hvordan dekkes vårt behov? Ofte vil selskaper i mangel av nødvendig intern kompetanse se til eksterne rådgivere for bistand rundt anskaffelse av applikasjoner. Dette er en rask vei til å øke kapasitet og formell kompetanse, men en bør

Sjekklisten

- Vurder «som en tjeneste» (SaaS)
- Still funksjonelle krav
- Sørg for nødvendige avtaler for vedlikehold og support
- Selvbetjening er fint
- Verifiser muligheter for integrasjon
- Sentral administrasjon av identitet
- Sikkerhet er alltid viktig

tenke på at kunnskapen disse opparbeider seg om kjernevirksomheten og tekniske sammenhenger, er så viktig at de i størst mulig grad bør ansettes fast. For mange er dette en unaturlig tanke, men når stadig større deler av virksomheten digitaliseres, vil digital kompetanse om IT-systemenes rolle i forretningsprosessene bli svært viktig for langsiktig suksess.

Leveransemodell

Å levere applikasjoner som en tjeneste, Software as a Service (SaaS), er morgendagens måte å levere applikasjoner på og alle applikasjonsleverandører har enten lansert eller arbeider systematisk med å tilrettelegge for leveranse av sine applikasjoner som tjenester.

Selskaper bør i størst mulig grad kjøpe applikasjoner som tjenester. SaaS er en leveransemodell som passer for stadig flere typer applikasjoner. Å abonnere på applikasjonskapasitet medfører en rekke fordeler som enkel skalering, forutsigbare kostnader og ikke minst at selskapene slipper å bruke ressurser på innkjøp (eller leie), drift og vedlikehold av egen serverinfrastruktur.

SaaS er aktuelt å vurdere i alle tilfeller hvor behovet for skreddersøm, spesialtilpasninger og integrasjon kan realiseres innenfor rammene av SaaS-leveransen. Typisk vil selskapets behov innenfor ERP, CRM, dokumenthåndtering og alle former for kommunikasjon kunne dekkes av SaaS.

Anskaffelsesprosessen

For større anskaffelser anbefales det å starte prosessen med å anskaffe produktet gjennom en såkalt RFI-prosess (Request for Information). Dette for å sondere markedet og få oversikt over de ulike produktene som kan være aktuelle.

Etter gjennomføringen av RFI-prosessen og at behovene er klarlagt, er det tid for å utarbeide en RFP (Request for Proposal). En RFP er en spesifikk forespørsel til relevante leverandører hvor de gis mulighet til å by/gi tilbud som dekker behovet. I RFP-prosessen er det viktig at behovene med fokus på funksjonalitet og prosess beskrives så godt som mulig. Her er et godt råd å stille rimelige og hensiktsmessige krav, som verken legger unødvendige eller fordyrende føringer for leveransen.

Hva med personvernet?

Skal det behandles personopplysninger i applikasjonen som anskaffes, er det viktig å undersøke om løsningen er egnet og legger til rette for oppfyllelse av lovpålagte krav f.eks. etter GDPR. Som ved all behandling av personopplysninger, er virksomheten forpliktet til å etablere en internkontroll for å sikre en forsvarlig behandling av personopplysninger.

Dersom produktet/tjenesten skal leveres som en skytjeneste eller driftes av en ekstern aktør, er det imidlertid noen sentrale punkter som må gjennomføres:

- Gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse
- Etablere en databehandleravtale
- Gjennomføre en revisjon av databehandler
- Sørg for å få oversikt over hvor dataene lagres, hvem som har tilgang og eventuelle underleverandører
- Utarbeid dokumentasjon som viser at aktivitetene er gjennomført og at de inngår som en del av et internkontrollsystem for behandling av personopplysninger.

Support og vedlikehold

Det er vesentlig at det inngås en avtale om vedlikehold av applikasjonen. Vedlikeholdsavtalen sørger for løpende og periodisk vedlikehold, og sikrer oppgraderinger til nye versjoner. Fravær av vedlikeholdsavtale fører ofte til mangelfull oppgraderingstakt som i sin tur medfører begrenset funksjonalitet, økt sikkerhetsrisiko og et utdatert IT-miljø som til slutt ikke støttes av underliggende plattform og integrerte systemer.

Operativsystem, Microsoft Office, o.l. oppdateres typisk månedlig og det er derfor viktig at applikasjonen følger samme syklus. Hvem som skal utføre vedlikeholdet, med hvilken frekvens og kostnad, er viktige betraktninger. For applikasjoner levert som en tjeneste, er dette ofte en del av tjenesten.

Enkelte vedlikeholdsavtaler dekker også teknisk support og brukerstøtte. Dersom dette ikke er tilfellet, er det viktig å inngå en avtale for teknisk support av applikasjonen. Selskapet og/eller selskapets driftsleverandør vil måtte ha et eskaleringspunkt dersom systemspesifikke feil skulle oppstå, som en selv ikke har forutsetninger for, eller tilganger til å løse.

Behovet for support og brukerstøtte vil ofte variere fra applikasjon til applikasjon, men i de fleste tilfellene vil det være viktig at interne superbrukere har noen å kontakte for bistand til funksjonell bruk.

Konfigurasjon

Et system bør ikke være statisk, på samme måte som prosessen det skal understøtte, sannsynligvis har utviklet seg kontinuerlig over flere år. Tvert imot bør noen av hovedmålene med en anskaffelse av en ny applikasjon være å strømlinjeforme, automatisere og kontinuerlig forbedre forretningsprosesser.

Det er ofte kostbart, forsinkende og frustrerende å måtte kontakte applikasjonsleverandøren for å gjøre mindre endringer i systemet, som f.eks. endring av en tekst på en nettside eller generering av rapporter og lister.

Muligheter for å kunne utføre enkle konfigurasjonsendringer via self-service bør sikres. Tenk på hva dere kan komme til å ønske å utføre selv, definer og forespør konfigurasjonsmuligheter tidlig i anskaffelsesprosessen.

Integrasjon

Finnes informasjonen som skal ligge i systemet andre steder og/eller kan det tenkes at vi kan få gjenbrukt informasjonen et annet sted? Svaret er nok alltid ja, dersom man har langt nok perspektiv og dermed blir integrasjonsmuligheter et viktig punkt å verifisere.

Enkelte leverandører har ferdige integrasjoner som enkelt kan implementeres, som regel raskere og billigere enn skreddersydde alternativer.

Typisk vil økonomi- og regnskaps-systemer kunne ha ferdige integrasjoner mot f.eks. nettbutikk-løsninger, banker og myndigheter, mens et CRM-system kanskje er ferdig integrert mot karttjenester som Google Maps eller mot katalogtjenester som 1881 eller Gule Sider. Spør potensielle leverandører om disse mulighetene.

Identitet

De fleste systemer er avhengige av å ha brukerkontoer for å fungere. Ofte vil man ha behov for å ha ulike roller som definerer tilgangsnivå i systemet. Når nye medarbeidere kommer til eller slutter i selskapet, er administrasjon av brukere inn mot applikasjonen en nødvendig oppgave.

Brukeradministrasjon er tidkrevende og bør være en integrert og automatisert del av etablering eller sletting av brukere i en masterkatalog. Enkelte SaaS-applikasjoner støtter også automatisk tildeling og sletting av lisens. Spør potensielle leverandører om muligheter for Single Sign-On og hvorvidt tilganger i applikasjonen kan styres via katalogtjenester som f.eks. Active Directory eller Azure AD.

Utrulling

Hvordan skal brukerne nå applikasjonen og hvordan skal den tilgjengeliggjøres for medarbeiderne? Skal den benyttes på en PC, en Mac, kun på kontoret eller fra hvor som helst? Dette er viktige spørsmål som bør avklares tidlig i anskaffelsen.

For applikasjoner levert som sky-tjenester vil typisk tilgang til internett være tilstrekkelig for å kunne benytte applikasjonen. Avklar med aktuelle applikasjonsleverandører hvordan og på hvilke enheter applikasjonen kan benyttes.

Hva med sikkerheten?

Foruten sikkerhet gjennom god identitets- og tilgangskontroll, er det flere sikkerhetsaspekter som bør vurderes, spesielt når det gjelder applikasjoner som skal være tilgjengelig på internett.

Tjenester som DDoS-beskyttelse, brannmur, SSL-sertifikater, m.m. er viktige uavhengig av leveransemodell. Å være trygg på at sikkerheten står i forhold til de omgivelsene selskapet opererer i, er viktig. Aktuelle applikasjonsleverandører bør redegjøre for de sikkerhetsmekanismene som ligger til grunn for å beskytte *dine* data på en tilfredsstillende måte.

Det er viktig å avklare hvem som skal være ansvarlig for disse sikkerhetsløsningene, både i forbindelse med implementering og i driftsfasen.

Tvangsmulkt – det nytter å klage

Det er mulig å klage på vedtak om tvangsmulkt. Erfaringen viser at mange gis medhold og slipper å betale. Har ditt selskap fått vedtak om tvangsmulkt, bør du derfor vurdere om du skal klage.

Rådgiver merverdiavgift
Camilla Brunfelt,
Revisorforeningen

Skattekontoret bruker tvangsmulkt når et selskap har unnlatt å levere en oppgave, typisk en skattemelding. Tvangsmulkt er en daglig løpende bot og kommer fort opp i svært høye beløp.

Dette kan du få tvangsmulkt for ikke å ha levert:

- skattemeldingen for personlig næringsdrivende og aksjeselskap
- selskapsmelding (selskap med deltakerfastsetting)

- aksjonærregisteroppgaven
- mva-meldingen
- a-meldingen
- tredjepartsopplysninger (grunnlagsdata)

Satser for tvangsmulkt

- For **skattemeldingen**: et halvt rettsgebyr pr. dag. Maks grensen er 50 rettsgebyr, dvs. 56 500 kroner.
- For **aksjonærregisteroppgaven**: et rettsgebyr pr. dag. Maks grensen er 50 rettsgebyr, dvs. 56 500 kroner.
- For **mva-meldingen**; et halvt rettsgebyr pr. dag. Maks grensen er 50 rettsgebyr, dvs. 56 500 kroner.
- For **a-meldingen**: 1/10 rettsgebyr pr. dag pr. inntektsmottaker som mangler eller har feil i opplysningene. Maks grensen er 1000 rettsgebyr pr. periode, dvs. 1 130 000 kroner pr. periode.
- For **tredjepartsopplysninger**: et rettsgebyr pr. dag. Maks beløpet er 56 500 kroner.
- For **bokføringspålegg**: et rettsgebyr pr. dag. Maks beløpet er 1 000 000 kroner.

Mulkt løper til du leverer meldingen/opplysningene som skattekontoret har etterspurt, eller til maks grensen for tvangsmulkt er nådd. Mulkten avbrytes også når skattekontoret fastsetter skatten for perioden.

Tvangsmulkt kan også bli ilagt hvis en virksomhet ikke retter seg etter pålegg om bokføring, eller ikke gir opplysninger som skattekontoret har bedt om i forbindelse med kontroll.

Hvor mye kan et selskap få i tvangsmulkt?

Størrelsen på tvangsmulkten avhenger av hvilken melding som ikke er levert, satsen på rettsgebyret og fastsatt maksbeløp (se ramme). For 2018 utgjør rettsgebyret 1130 kroner pr. dag.

Det tas ikke hensyn til hva slags selskap det gjelder. Tvangsmulkt beregnes med et fast beløp pr. dag uavhengig av om selskapet er lite eller stort. Har selskapet unnlatt å levere flere meldinger, kan det påløpe flere tvangsmulker samtidig fordi tvangsmulkt er en reaksjon som kan brukes for hver enkelt melding som mangler.

Maskinelle vedtak om tvangsmulkt

Tvangsmulkt varsles maskinelt uavhengig av hva som er årsaken til den manglende innleveringen. Har et selskap unnlatt å levere en pliktig melding, vil skattekontoret varsle om tvangsmulkt.

Får du varsel om tvangsmulkt, må du levere meldingen som skattekontoret etterlyser. Selskapet gis en ny frist til å innrette seg, men denne fristen vil være kort. Blir meldingen ikke levert, vil det automatisk bli fastsatt en daglig løpende bot.

Det nytter å klage

At tvangsmulkt ilegges automatisk, gjør at det oftere enn ellers kan være grunn til å klage på vedtaket. Det kan være omstendigheter som gjør at skattekontoret ikke skulle ha fastsatt tvangsmulkt. Skattekontoret kan også redusere eller frafalle mulkten hvis det

foreligger forhold som gjør det urimelig å fastholde vedtaket.

Typiske forhold som blir tatt hensyn til, er at unnlatt levering skyldes sykdom eller dødsfall hos den som skulle ha levert meldingen for selskapet eller selskapets medhjelpere. Andre forhold er at virksomheten er nedlagt eller har gått konkurs, eller at det ikke har vært mulig å levere meldingen, for eksempel på grunn av tekniske problemer. Hvis fristene er overholdt tidligere, eller det gjelder et nystartet selskap, kan det være grunn til å få frafalt tvangsmulkten.

Hvordan sende klage?

Klage skal skje skriftlig. I klagen må du vise til det vedtaket du klager på, og begrunne hvorfor du mener tvangsmulkten bør frafalles eller reduseres. Du må gi en forklaring på hvorfor pliktige meldinger ikke ble sendt inn innen fristen.

Klagen kan sendes via Altinn. Skatteetaten har utarbeidet et eget skjema, RF-1364, som du kan bruke, og som ligger tilgjengelig på skatteetaten.no. Hvis du ikke vil klage elektronisk, kan du i stedet sende brev til skattekontoret.

Klagefrist

Husk at det løper en frist for å sende klage. Fristen er enten tre eller seks uker og er oppgitt i brevet du har mottatt fra Skatteetaten om tvangsmulkt.

Selv om klagefristen er oversett, er det mulig å be om at skattekontoret behandler klagen. I så fall må du forklare hvorfor du ikke har klaget innen fristen.

Det kan være lønnsomt å skrive en klage på tvangsmulkt.

Overfører oppgaver fra Skatteklagenemnda til Skattedirektoratet

Har du ventet lenge på å få avgjort en klagesak? Nå gjennomføres det tiltak som forhåpentligvis skal redusere saksbehandlingstiden.

Klager på skatte- og avgiftssaker, som skattekontoret ikke velger å omgjøre, skal behandles av Skatteklagenemnda. Etter at denne nemnda ble etablert i 2016 har det bygd seg opp betydelige restanser og det er ikke uvanlig at man må vente lenge på en avgjørelse i nemnda.

For å redusere saksbehandlingstiden skal en del klager ikke lenger behandles av Skatteklagenemnda, men av Skattedirektoratet.

Saker av mindre verdi

Skatteklagenemnda er klageinstans for alle klager over vedtak om fastsettning av skatt, både formues- og inntektsskatt og merverdiavgift. Den skattepliktige har rett til å klage på vedtak uavhengig av beløpets størrelse. I praksis gjelder mange saker klager som gjelder mindre beløp. For å redusere sakstilflyten til nemnda har man bestemt at saker som gjelder beløp under kr 25 000, skal avgjøres av Skattedirektoratet. Dette gjelder likevel ikke når direktoratet mener saken er av prinsipiell betydning.

Saker om skattebegrensning ved liten skatteevne

Skattepliktige kan få beregnet lavere skatt dersom inntekten og andre fordeler ikke er tilstrekkelig for et nøk-

ternt underhold for vedkommende selv og de han eller hun har plikt til å forsørge. I praksis gjelder dette veldig få skattytere. De det gjelder lever på svært lav inntekt over flere år og er varig ute av stand til å forsørge seg selv. Det har lite for seg at nemnda behandler disse sakene fordi skatteevnen til skattytere som ikke har fått skattebegrensning, normalt overskrider beløpsgrensen. Fremover skal Skattedirektoratet behandle disse sakene.

Tvangsmulkt etter a-opplysningsloven

Arbeidsgivere skal gi opplysninger om arbeids- og inntektsforhold for sine ansatte. Denne opplysningsplikten gjelder for alle som har betalt ut lønn eller andre ytelser. A-meldingen må fylles ut månedlig for hver enkelt arbeidstaker så lenge arbeidsforholdet varer, selv om arbeidstaker ikke har

Rådgiver merverdiavgift
Camilla Brunfelt,
Revisorforeningen

inntekt hver måned. Arbeidsgiver kan få en daglig løpende mulkt for ikke å ha levert a-meldingen. Tvangsmulkten løper helt til a-meldingen blir levert eller til maksbeløpet nås. Mange klager gjelder vedtak om tvangsmulkt. Fremover vil disse sakene bli behandlet av Skattedirektoratet.

Redusert saksbehandlingstid i nemnda

Formålet med disse endringene er å få ned saksbehandlingstiden i skatteklagenemnda. Ved å flytte saksbehandlingen fra nemnda til Skattedirektoratet reduseres antall saker nemnda skal behandle, og det er dermed et håp om at saksbehandlingstiden vil gå ned.

For å redusere sakstilflyten til Skatteklagenemnda er det bestemt at saker som gjelder beløp under kr 25 000, skal avgjøres av Skattedirektoratet.

Juks med Skattefunn

Skatteetatens kontroller viser omfattende juks med føringen av ansattes timer på prosjekter som har fått støtte. Økt kontroll gjør at selskaper med Skattefunnprosjekter bør være ekstra nøye med dokumentasjonen og antall timer som legges inn i prosjektreghskapet.

Rådgiver skatt
Paal Braanaas,
Revisorforeningen

Stikkprøver har avdekket juks i over halvparten av de sakene skatteetaten har kontrollert. Overrapportering av timer er et problem og det er blant annet ført opp timer for personer som ikke er ansatt i selskapene, for personer som ikke er involvert i prosjektet, for sykemeldte, for arbeidsledige og for personer som er på ferie. Dette ifølge NTB.

Beregningsgrunnlaget for Skattefunnstøtten er basert på kostnadene knyttet til prosjektet. Ansattes arbeidstimer på prosjektet er ofte den vesentligste kostnaden.

Prosjektreghskap

Det er selskapets ansvar å sørge for at kostnadene i prosjektreghskapet kan dokumenteres. Når det gjelder antall timer utført av egne ansatte, er problemet at det ikke foreligger objektivt kontrollerbare forhold. Det er ikke tilstrekkelig at den ansatte har signert på timeregnskapet, det må også være reelt utført arbeid i samsvar med det godkjente Skattefunn-prosjektet.

Spesialgruppe

Direktør Hans Christian Holte i Skatteetaten opplyser at kontrollen med Skattefunn nå er blitt bedre og mer systematisert og at det er nedsatt en spesialgruppe på 15 personer som skal arbeide med kontroll av Skattefunn. Dette ifølge Dagens Næringsliv.

Selskaper med Skattefunnprosjekter bør derfor være ekstra nøye med dokumentasjonen og antall timer som legges inn i prosjektreghskapet.

Beregningsgrunnlaget

Først må selskapet få godkjent Skattefunn-prosjektet av Forskningsrådet. Størrelsen på skattefradraget bestemmes av beregningsgrunnlaget. I dette inngår alle kostnader knyttet til prosjektet. Kostnadene må være fradragsberettiget etter Kap. 6 i skatteloven.

Når ansatte arbeider på et Skattefunn-prosjekt, skal det ved beregningen tas utgangspunkt i de ansattes årslønn. Årslønnen multipliseres med 1,2 %.

Den forhøyede timesatsen er ment å dekke lønn, indirekte kostnader, husleie, strøm, sekretærassistanse, telekommunikasjon, Datakostnader etc. Timesatsen kan ikke overstige 600 kroner. Antall utførte timer på prosjektet multipliseres deretter med timesatsen. For en ansatt kan antall timer utført på prosjektet pr. år ikke overstige 1850 timer.

Eksempel

En ansatt har en årslønn på 600 000 kroner og jobber heltid på prosjektet (1850 timer).

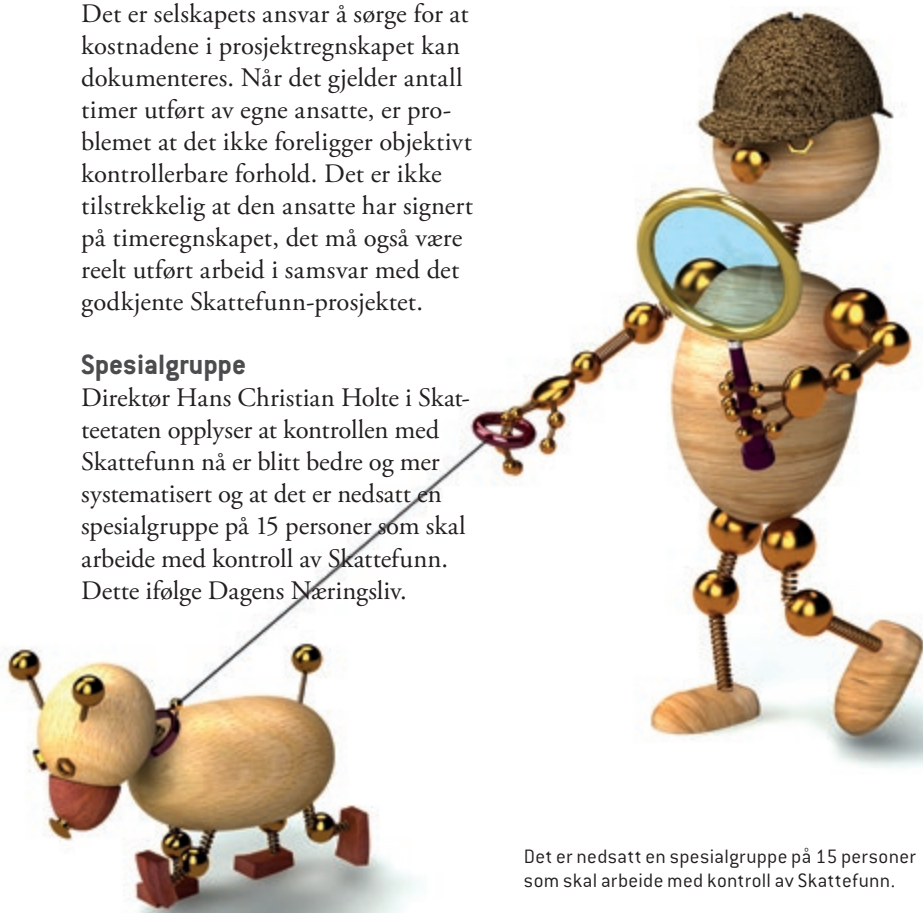
Timesats basert på årslønnen:
 $600\,000 \times 1,2\% = 720$ kroner
Fordi maksimal timesats er 600, vil følgende inngå i beregningsgrunnlaget:
 $600 \times 1850 = 1\,110\,000$ kroner.

Basert på beregningsgrunnlaget gis et skattefradrag. For små og mellomstore foretak beregnes skattefradraget til 18 % av beregningsgrunnlaget. Store foretak får 20 %. Er selskapene ikke i skatteposisjon, utbetales tilsvarende beløp ved skatteoppgjøret.

Krav til prosjektreghskap

Selskapet krever skattefradraget gjennom å fylle ut og levere skjema RF-1053 sammen med skattemeldingen. Skjemaet skal attesteres av revisor. Det skal føres et eget regnskap for prosjektet, og skattemyndighetene kan kreve regnskapet fremlagt.

Skattedirektoratet og forskningsrådet har utarbeidet en mal for føring av prosjektreghskap. Malen ligger på skattefunn.no. Utførte timer skal fremgå av et timeregnskap. Timeregnskapet skal vise dato, antall timer pr. dag og angi arbeidsoppgaver som er utført. Timeregnskapet skal signeres av den ansatte.

Det er nedsatt en spesialgruppe på 15 personer som skal arbeide med kontroll av Skattefunn.

Skal du kjøpe eller selge en bedrift, trenger hjelp med regnskap og skatt/avgift eller planlegger generasjonsskifte? Vi har kompetansen.

Revisjon og attestasjonstjenester

- Ekstern (finansiell) revisjon
- Borevisjon
- Attestasjoner til myndigheter

Regnskap og økonomi

- Regnskap, herunder IFRS
- Forretningsførsel
- Finansiering og budsjettering
- Management for Hire (regnskap- /økonomi, controller og lignende)

Skatt- og avgiftstjenester

- Bedriftsbeskatning
- Personbeskatning
- Insentivordninger
- Merverdiavgift
- Internasjonal skatt
- Generasjonsskifte
- Expatriate tjenester

Transaksjonsstøtte

- Fusjon/fisjon/børsnotering
- Restruktureringer
- Due diligence (finansiell, skatt og avgift)
- Verdsettelse
- Sakkyndig redegjørelser

Rådgivning

- Strategi og analyse
- Prosjekter
- Risikostyring og intern kontroll
- Prosessforbedring
- Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
- Gransking og misligheter
- Management for Hire

* For noen av tjenestene er det uavhengighets regler i revisorloven som kan begrense omfanget og innholdet i vår bistand til egne revisjonsklienter.

Din samarbeidspartner innen revisjon,
regnskap, skatt og rådgivning
- et kunnskapshus i vekst.

Grant Thornton Revisjon

Kirkegata 15
0153 Oslo

Tlf. 22 200 400
e-post: oslo@no.gt.com

Grant Thornton Økonomiservice

Kirkegata 15
0153 Oslo

Tlf. 22 200 400
e-post: grant@no.gt.com

Grant Thornton Consulting

Kirkegata 15
0153 Oslo

Tlf. 22 200 400
e-post: consulting@no.gt.com

Grant Thornton Law Advokatfirma

Kirkegata 15
0153 Oslo

Tlf. 22 200 400
e-post: grant@no.gt.com